

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 16

Balandžio - April 21, 1989

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Valst. departamentas dėl įvykių Gruzijoje, kur Tbilisi mieste per gruzinų sukeltas riaušes balandžio 9 žuvo 18 žmonių (12 moterų ir 6 vyrai), viešu pareiškimu apgailestavo tik žmonių mirtį. Iš to daroma išvada, kad JAV nenori skubinti Sov. S-gos pavergtų tautų laisvinimosi, nes vengia sukelti jos konservatyviųjų jėgų priešpriešą prieš Gorbaciovo lėtai vykdomas parsitvarkymo reformas.

Trilateralinė komisija priėjo išvados, kad Vakarų pramoninės valstybės turėtų panaudoti savo ekonominį pranašumą kaip įrankį Rytų Europos ūkiniam atkūrimui ir artimesniam ūkiniam santykiavimui skatinti, nes Vakarai esą įsipareigoję siekti, kad Rytų Europa galėtų pati spręsti savo ateitį, bet nenori sudaryti priešpriešos. Sov. S-gai vėl įsikišti ir sutrukdyti ten vykstančią laisvinimosi evoliuciją ir sustiprinti Sov. S-gos konservatyvias jėgas.

Prezidentas George Bush prašė kongresą per 5 metus įsileisti į JAV 150,000 imigrantų, daugiausia iš Sov. S-gos, kurie iki šiol pagal veikiančius imigracijos nuostatus negalėjo čia imigruoti nei kaip pabėgėliai nei kaip paprasti imigrantai.

Vietnamas pažadėjo be jokių sąlygų pasitraukti iš Kambodijos iki rugsėjo mėn. Anksčiau jis reikalavo iš kitų valstybių, ypač iš Kinijos gauti patikinimą, kad jos nerems ten veikiančių partizanų.

Lenkijos vyriausybė susitarė su Solidarumo unija legalizuoti Solidarumo žemdirbių solidarumo ir nepriklausomos studentų unijų veikimą ir įvykdyti laisvus ir atvirus rinkimus į vėl atgaivintą senatą ir užtikrinti parlamente Solidarumo unijai 35 proc. atstovų. Be to įsteigiamas prezidento postas, kurį rinks abejų parlamento rūmai.

Haiti vėl buvo sukilusi prieš prezidentą gen. Prosper Avril vieną įgulą, protestuodama prieš eilės vyresniųjų karininkų paleidimą į atsargą. Sukilimo metu buvo nušautas 30 karių ir 5 civiliniai žmonės.

Sov. S-gos spauda pirmą kartą paskelbė prieš 33 metus Chruščiovo partijos 20-tam kongrese pasakytą Staliną pasmerkiančią kalbą.

Prezidentas George Bush paskyrė prieš Afganistane veikiančių partizanų specialių ambasadorių buv. JAV charge d'affaire Kinijoje Peter Tomson, nors partizanų sudarytos egzilinės vyriausybės JAV dar nepripažino.

Prezidentas George Bush pareiškė čia besilankančiam Izraelio min. pirmininkui Yitzhak Shamir, kad JAV nepripažįsta nei atskiros Palestinos valstybės įsteigimo nei Izraelio okupacijos, bet pritaria Shamir pasiūlytai idėjai įvykdyti okupuotose arabų žemėse rinkimus atstovų, kurie galėtų atstovauti palestiniečių reikalus taikos derybose.

Afganistano kovose dėl Jalalabado miesto partizanai sustiprino apsupimo žiedą tiek, kad miesto gyventojų aprūpinimas gali būti vykdomas tik malūnsparniais, nes pagrindinis kelias į Kabulą yra nutrauktas, o aerodromas labai apgadintas.

PROTESTAI DĖL KUNIGŲ PERSEKIOJIMO Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 75

Šis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" numeris okupuotoje Lietuvoje išleistas 1988 m. vasario 14 d.

Pareiškimai TSKP CP Generaliniam Sekretoriui M. Gorbacioviui. Nuorašai: Lietuvos vyskupams, vyskupijų valdytojams ir "Tiesos" redakcijai.

LIETUVOS KUNIGŲ PAREIŠKIMAS

1955 metais rugsėjo 9 d. tuometinis Vilniaus arkivyskupijos kunigas Adutiškio klebonas Julijonas Steponavičius, Šv. Tėvui paskyrus ir tarybinei valdžiai sutikus, buvo konsekruotas vyskupu ir nuo 1957 m. pabaigos valdė Vilniaus arkivyskupiją ir Panevėžio vyskupiją.

1961 m. sausio 4 d. tuometinis Religinų kultūrų reikalų tarybos prie LTSR MT įgaliotinis J. Ruginis atėmė iš vyskupo J. Steponavičiaus Vilniaus arkivyskupijos valdytojo pažymėjimą ir įsakė jam persikelti gyventi į Žagarę, pareikšdamas, kad tai daro vykdydamas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimą. Patį LTSR MT nutarimą parodyti ar paskaityti J. Ruginis atsisakė.

Dabartinio RRT įgaliotinio P. Anilionio 1987 m. rugpjūčio 6 d. Tiesoje išspausdintame straipsnyje pateikiama vyskupo J. Steponavičiaus ištrėmimo į Žagarę istorija melaginga. Faktiškai vyskupas Tiesoje buvo apšmeižtas. Savo straipsnyje P. Anilionis tvirtina, kad vyskupą į Žagarę perkėlė Katalikų Bažnyčios Lietuvoje vadovai. Iš tikrųjų gi tuometinis įgaliotinis J. Ruginis bandė iš Kauno arkivyskupijos valdytojo kanaaninko J. Stankevičiaus gauti vyskupui Julijonui Steponavičiui paskyrimo į Žagarę raštą, bei kanaaninkas J. Stankevičius atsisakė tai padaryti, pareikšdamas, kad tam neturi teisės, nes vyskupus kilnoti gali tik Šv. Tėvas.

Tada milicija prieš vyskupo valią jį išregistravo iš Vilniaus miesto, o valstybės saugumo tarnautojai liepė jam tučtuojau išsikraustyti į Žagarę, priešingu atveju išvešią jėga. Vyskupui paklausus, kokius valstybės įstatymus jis pažeidęs saugumo tarnautojai pasakė, kad nėra pažeidęs jokių įstatymų, bet tik nevykdęs valdžios reikalavimų, kurie įgaliotinio jam pateikiami. Būtent, atsisakęs raštu įsakyti kunigams, kad nekatekizuotų vaikų, neleisčių vaikams dalyvauti religinėse apeigose, neruošytų parapijiečiams rekolekcijų, nekaldotų, be valdžios leidimo netalkininkautų kitose bažnyčiose, nesirinktų didelių būrių kunigų rekolekcijose. Be to, iš vyskupo buvo pareikalauta, kad jis neleisčių dirbti kunigo darbą tiems kunigams iš kurių įgaliotinis atima registracijos pažymėjimą, ir kad būtinai šventinti kunigais visus civilinės valdžios pristatytus kandidatus.

Didesnė dalis šitų reikalavimų, kaip paskelbė aukščiausieji Lietuvos TSR vadovai savo 1987 m. rugsėjo 17 d. susitikimo su Katalikų Bažnyčios dvasininkais atstovais, yra jau atšaukti.

Tačiau anuomet vyskupas J. Steponavičius už šių su Bažnytine teise ir vyskupiška sąžine nesuderinamų reikalavimų nevykdymą buvo nušalintas nuo savo pareigų ir 1961 m. sausio 18 d. atvyko į Žagarę, kur buvo prievarta apgyvendintas avariniame vandentiekio, be kanalizacijos, be vonios, be tualetų ir be cent-

ralinio šildymo. Tame bute turėjo apsigyventi ir jo namų šeimininkė.

P. Anilionio straipsnyje rašoma, kad Šv. Tėvas kėlęs vyskupą J. Steponavičių į Kaišiadorių vyskupiją Apaštalinio administratoriumi, bet esą vyskupas J. Steponavičius nesutikęs į Žagarę pasilikęs savivališkai. Tai netiesa, nes tas perkėlimas į Kaišiadorius, buvo dar tik projektas, kurį vėliau pats Šv. Tėvas atšaukė. Kad Šv. Tėvas ir dabar laiko Vilniaus arkivyskupijos tikroju šeimininku, tai matyti iš kasmet Vatikano išleidžiamo pasaulio vyskupų sąrašo: *Anuario Pontificio*.

Šiais atvirumu ir demokratijos plėtimo laikais, kai kalbama ir rašoma apie klaidų ir skriaudų atitaisymą, prašome, kad būtų atitaisyta ir vyskupui J. Steponavičiui padaryta skriauda, neteisėtai pareigūnų veiksmais jį ištrėmiant į Žagarę. Būtent prašome, kad būtų leista vyskupui J. Steponavičiui sugrįžti į Vilniaus Arkivyskupijos Apaštalinio Administratoriaus postą. Be to,

reikalaujame, kad Tiesa atšauktų įgaliotinio P. Anilionio straipsniu paskleistą dezinformaciją vyskupo J. Steponavičiaus į Žagarę ištrėmimo klausimu.

Pasirašė 42 Lietuvos kunigai.

Darbininko redakcijos pastaba: Einant persitvarkymo keliu, vis labiau įsigalint Sąjūdžiui, vysk. J. Steponavičiui buvo leista grįžti į pareigas, grąžinta katedra, arkivyskupijos rūmai Viluje. Jau Tiesoje daugeliu atvejų rašoma tiesa, jie patys kritikuoja praeitį. Raštas akivaizdžiai parodo, kaip komunistinė bedieviška valdžia nesiskaitė su žmogaus teisėmis. Laisvajame pasaulyje tokie įvykiai net neįsivaizduojami.

-o-

TSKP CK Generaliniam Sekretoriui M. Gorbacioviui Lietuvos kunigų Pareiškimas

Esame sukręsti naujų teroristinių išpuolių prieš katalikus kunigus ir pasauliečius Lietuvoje. 1987 m. rugpjūčio 28 d. kunigas Rokas Puzonas, Kiauklių (Širvintų r.) parapijos klebonas, ir tos pačios bažnyčios zakristijonas Robertas Grigas ir uoli katalikė

(nukelta į 2 psl.)

Vilniaus universiteto etnografinis ansamblis koncertuoja New Yorke. Koncertas įvyko Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Nuotrauka vaizduoja koncerto pabaigą. Centre ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė laiko knygą — A. Šapokos Lietuvos istoriją, kurią įteikė Lietuvos gen. konsului A. Simučiui, dešinėje su nuometu mergina ir Vyta Landsbergis, ansamblio narys ir poetas, laiko lietuviškos duonos kepalą, kurį supjaustė ir išdalijo publikai. Nuotr. V. Maželis

VILNIAUS STUDENTŲ ANSAMBLIS NEW YORKO KULTŪROS ŽIDINYJE

Iš Vilniaus į New Yorką atvyko universiteto etnografinis ansamblis "Ratilio" dviem grupėm. Pirmoji grupė atskrido balandžio 1, antroji balandžio 4, gi balandžio 5 visi autobusu išvyko apžiūrėti New Yorko miesto. Aplankė įdomesnes turistų lankomas vietas, Vakare Romo Kezžio iniciatyva Kultūros Židinyje buvo surengtas jų priėmimas.

Salė buvo specialiai papuošta pagal dabar Lietuvoje vyraujančias nuotaikas. Ant vienos sienos buvo pakabintos sukryžiuotos dvi tautinės vėliavos, šonuose Gedimino stulpai, ornamentuoti raudonais ir žaliais spinduliais. Ir kitos sienos buvo papuoštos lietuviškom vėliavom. Viena ansamblio narė, pamačiusi salę ir

susuko: "Vaje, kaip pas mus namie!"

Vakariene buvo pramatyta 7 v.v. ansamblis truputį vėlinosi, nes autobusas pateko į didelį gatvės judėjimą. Atvykę ansambliečiai pirmiausia susirinko į žemutinės salės priebutį — foje, paskui dainuodami įžengė į salę, o juos susirinkę pasitiko plojimai.

Pobūvis buvo uždaras, atsilankė tik kviestinė publika, o ta publika buvo tie žmonės, kurie buvo priėmę nakvynei ansamblio narius. Taip pat buvo pakviesta spaudos atstovai, žymesnieji mūsų žmonės, kurie paprastai visur kviečiami.

Svečiai buvo paskirstyti prie įvairių stalų, kad turėtų progos

MITINGAS DĖL LIETUVOS KAREIVIŲ PADĖTIES SOVIETINĖJE ARMIJOJE

I Vilniaus Kalnų parką balandžio 3 susirinko apie 5000 žmonių atkreipti dėmesį į reikalavimą leisti lietuvių jaunuosius atlikti karinę tarnybą Lietuvos teritorijoje, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Mitingą organizavo Lietuvos moterų sąjungos iniciatyvinė grupė.

Dvių valandų mitingui vadovavo moterų sąjungos iniciatyvinės grupės narė rašytoja Vidmantė Jesukaitytė. Vilniaus arkikatedros klebonas kun. Kazimieras Vasiliauskas pakvietė tylos minute pagerbti taikos metais žuvusiųjų Lietuvos kareivių atminimą ir kartu su minia sukalbėjo maldą už mirusius. Motinos, palaidojusios savo sūnus taikos metais ir viena moteris kurios sūnus tarnavo Afganistane, viena po kitos pritarė iškeltam lozungui "Už tėvynę tėvynėje". Tautinių mažumų atstovai — žydų, rusų ir ukrainiečių kalbėtojai — irgi pasisakė už tai, kad Lietuvos piliečiai turėtų tarnauti Lietuvoje arba Pabaltijo karinėje apygardoje.

Kalbėjo Lietuvos kultūros fondo pirmininkas prof. Česlovas Kudaba, atsargos pulkininkas Stasys Kairys — karininkų sąjūdžio atstovas, aktorė Nijolė Oželytė, paskaičiusi ištraukas iš kareivių ir motinų laišku. Jaunatitvųjų atstovas Stasys Buškevičius paragino Lietuvos jaunimą jau šiemet netarnauti okupuotose kariuomenėse, pasiremiant Vienos konvencija, o jeigu tarnauti, tai tik Lietuvos teritorijos ribose.

I mitingą buvo pakviesti Lietuvos vyriausybė ir karinis komisaraiats. Nei vienas Lietuvos vyriausybės atstovas nedalyvavo. Dalyvavo oficialios įstaigos, Lietuvos taikos gynimo komiteto

pirmininkas, poetas Vacys Reimeris, tačiau susirinkusieji jo žodį net du kartus nutraukė plojimais ir švilpimu, nes jis neatliepė mitingo nuotaikoms.

Mitinge buvo priimta rezolucija, kurioje reikalavo paskelbti Molotovo-Ribbentropo Pakto dokumentus; įvesti civilinę tarnybą tiems, kurie dėl įsitikinimų negali imti ginklą į rankas; įkurti parlamentinę komisiją prie Lietuvos Aukščiausios Tarybos, kuri ištyrų nestatutinį santykių, dezertyravimo, savizudybės bei mirties neišaiškios aplinkybės atveju, užsiimtų kareivių į dalinius Lietuvos teritorijos, ar tų, kurie nepakėlė sąlygų armijoje dezertyravo, tačiau neįvykdė jokio kriminalinio nusikaltimo. Iki rugsėjo 1 d. siūloma paleisti studentus nuo karinės tarnybos, atleisti asmenis su įvairiais susirgimais, sveikatos negalavimais, pasikliaunant gydytojo patarimu.

Sąjungos iniciatyvinė grupė svarstė ar šį pavasarį ruošti "Motinų skausmo ir vilties eiseną" po Lietuvą, kurios metu būtų lankomi taikos metais žuvusių Lietuvos kareivių kapai, ruošiami mitingai. Moterų sąjunga mitingo rezoluciją atidavė oficialiai spaudai ir paruošė kreipimąsi į valdžios įstaigas.

(LIC)

TRYS BADAUJA UŽ TEISĘ EMIGRUOTI

Š. m. kovo 3 d. Igorius Barčius, Saulius Cibulskis ir Arminas Gudavičius pateikė Lietuvos Aukščiausiajai Tarybai atvirą laišką, kuriame prašo leidimo emigruoti į Vakarų, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Nesulaukę jokio konkretaus atsakymo, jie kovo 20 d. 19 val. ryto pradėjo bado streiką prie Aukščiausios Tarybos rūmų Vilniuje. Štai badautojų atviro laiško tekstas.

"Mes 1988 gruodžio, 1989 sausio pradžioje atsisakėme TSRS pilietybės ir prašėme galimybės emigruoti į bet kurią tikrai demokratišką Vakarų šalį. Nežiūrint į visus įsipareigojimus šioje srityje, administracinis biurokratinis aparatas vilkina mūsų klausimų sprendimą, apsiribodamas vien akių mulkinimu ir pažadais ir netgi po mūsų pareiškimo LTSR AT kuriame mes įspėjome, kad iki kovo 20 d. negavę teigiamo atsakymo pradėsimė bado streiką, reikalai nepajudėjo. O Vidaus Reikalų Ministerija atsipirko eiliniiais pažadais, kurie labai panašūs į apgaulę. Teigiamo atsakymo mes taip ir negavome. Nematydami kitos išeities, nuo 1989 kovo 20 d. pradėdame bado streiką ir tęsime jį bet kur ir kol negausime konkretaus atsakymo". (LIC)

kalba okupuotos Lietuvos žmonėms. Konsulas tuoj pasiteisino, kodėl taip daro. Tai leidžia okupuotoje Lietuvoje prisidėjęs atgimimas. Dabar abiejų siekimas pasidarė tas pats — nepriklausoma Lietuva.

Svečius pasveikino ir prof. dr. Rimas Vaičiaitis, federalinės kredito unijos Kasos prezidentas. Kasa finansiškai prisidėjo prie šio renginio.

Darbininko laikraščio vardu sveikino vyr. redaktorius Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM ir įteikė dovanų — naujausią Darbininko numerį. Kalbėjo ir kitas Darbininko redaktorius Paulius Jurkus, kuris yra baigęs Vilniaus universitetą. Savo kalboje jis ir prisiminė tuos laikus kaip, atgavus Vilnių 1939 metais, ten buvo perkelta Vytauto Didžiojo Uni-

(nukelta į 5 psl.)

IŠ OKUPOUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Tarptautinės moterų dienos proga — kovo 8 — okupuotoje Lietuvoje buvo nedarbo diena. Po 64 metų pertraukos įvyko Miss Lietuva rinkimai Vilniaus sporto rūmuose ir truko dvi dienas. Dalyvavo svečiai iš Norvegijos, Švedijos, Suomijos ir Lenkijos. Konkurso dalyvės šoko saloninius ir tautinius šokius, dainavo, demonstravo savo talentus ir grožį, atsakinėjo į klausimus. Miss Lietuva karūną laimėjo aštuoniolikmetė vilnietė.

— Lietuvos Darbininkų Sąjunga, kuri turėtų apjungti visas darbininkų profesines organizacijas, okupuotoje Lietuvoje įsteigta kovo 15.

— Mirė dailininkas Petras Vaivada. Kovo 3 d. mirė skulptorius Petras Vaivada, buvęs J. Zikaro ir V. Grybo mokinys. Gimęs 1906 m. Tauragėje, vėliau baigęs Kauno meno mokyklą, Vaivada yra sukūręs eilę komunistų vadų (Lenino, Kapsuko, Paleckio) ir nekomunisti-

Savaitės įvykiai

Arabų lyga yra pakvietusi valst. sekretorių James Baker dalyvauti kariu su PLO pirmininku Yasir Arafat lygos konferencijoj.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas, lankydamasis Britanijoje, paskelbė sustabdęs prisotinto uranijaus ir sumažinęs prisotinto plutonijaus gamybą ir įspėjo Britanijos min. pirm. Margaret Thatcher, kad sumoderninimas Nato trumpų nuotolių branduolinių ginklų gali turėti neigiamų pasekmių.

Sovietinės Gruzijos respublikos Tbilisi mieste daugiau kaip 100,000 gruzinų surengė demonstracijas prie partijos ir vyriausybės rūmų, kur 150 gruzinų buvo paskelbė bado streiką už Gruzinijos atsiskyrimą nuo Sov. S-gos. Demonstracijom numalšinti vyriausybė panaudojo kariuomenę ir tankus. Oficialiai skelbiama, kad žuvo 18 žmonių, bet platinamieji lapeliai teigia, kad žuvusiųjų skaičius yra žymiai didesnis. Sov. S-gos Aukšč. tarybos prezidiumas įspėjo, kad pagal veikiančius įstatymus riaušių kėlėjai gali susilaukti sunkių bausmių.

JAV norėdamos paskatinti Lenkijos laisvėjimą, numato suteikti jai paskolą ir kreditų jos ūkinei krizei palengvinti.

Sov. S-gos Mokslių akademija, atsiliepdama į mokslininkų protestus, į papildomus akademijos kandidatų į Liaudies kongreso atstovus sąrašą įtraukė ir akademiką Sacharovą.

nių žmonių (K. Petrausko, J. Šimkaus) portretų.

— Kovo 4 d. įvyko šv. Kazimiero palaikų sugrąžinimas iš Šv. Petro ir Povilo bažnyčios į Vilniaus katedrą. Procesijai vadovavo Vilniaus arkivyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Julijonas Steponavičius, gį katedroje mišias laikė kardinolas V. Sladkevičius. Prieš tai valstybės lėšomis buvo restauruota Šv. Kazimiero koplyčia katedroje.

— Įsteigta Lietuvos — JAV Asociacija vasario 23 d. Jos pirmininku išrinktas "Minties" leidyklos vyr. redaktorius Edmundas Juškys. Šios draugijos tikslas — rengti susitikimus su respublikoje viešninčiais amerikiečiais ir supažindinti juos su Lietuvos istorija ir kultūra. Į Lietuvą gegužės mėn. atvyks biznierių delegacija iš Wisconsin. Į Maryland valstijos mokyklą iš Lietuvos atvyksta grupė moksleivių iš Vilniaus S. Neries gimnazijos.

— Nijolės Sadūnaitės prisiminimų antrąją dalį — *L'Amour ne meurt pas* — sausio pabaigoje prancūziškai išleido "Aide a l'Église en Detresse".

— Kauno valstybinis choras gegužės 11 dalyvaus Bordeaux miesto festivalyje.

PLO pirmininkas Yasir Arafat, atsiliepdamas į Izraelio min. pirmininko Yitzhak Shamir planą įvykdyti okupuotose arabų žemės rinkimus, pareiškė, kad palestiniečių sukilimas vyksias ir toliau ir kad Art. Rytų taikai pasiekti turi būti suaukta tarptautinė konferencija.

Sov. S-ga sutiko tartis su JAV dėl bendradarbiavimo turizmo, narkotikų, prekybos ir gamtos apsaugos reikalais.

Zimbabvė buvo išaiškinta didelė finansinė afera, į kurią yra įsivėlę keli ministrai ir kiti aukšti partijos pareigūnai.

Meksikos vyriausybė, sustiprindama kovą prieš narkotikų prekybą, areštavo stambiausią narkotikų pirkli Miguel Angelo, Felix Gullardo ir visą Culaican miesto policiją, nes čia buvo įsikūrusi pagrindinė narkotikų pirklio prekybos bazė.

Sov. S-gos modernus, branduoline energija varomas pov. laivas, kilus jame gaisrui, nuskendo Norvegijos jūroj. Žuvo 42 jūreiviai ir buvo išgelbėti 27.

Austrijoj 4 ligoninių slaugės prisipažino didelėm insulinio dozėm nužudžiusios 49 senesnio amžiaus liginus.

Meksika, JAV ir bankai iš principo susitarė dėl Meksikai 3.6 bil. dol. paskolos iš Tarptautinio monetarinio fondo suteikimo Meksikos pagrindiniam reformos planam paremti.

— Pakeistas Kapsukas į Marijampolę. Lietuvos Aukščiausios Tarybos įsaku Kapsuko miesto vardas pakeistas į tikrąjį to miesto seną ir garbingą vardą — Marijampolę. Pavadintas pagal Marijonų vienuolyną, šį vardą miestas turėjo beveik 200 metų. Už Marijampolės vardo sugrąžinimą referendume pasisakė ¾ miesto gyventojų.

— Gyventojams reikalaujant, valdžia sudarė specialią komisiją šaro pradžioje Raud. Armijos karių įvykdytoms žudynėms Lietuvoje iširti. Jau perduota baudžiamoji byla prokuratūrai dėl žudynių Rainių miškely.

— Naujasis Religinų reikalų įgaliotinis (paskirtas vietoj Petro Anilionio) spaudos konferencijoj pranešė, kad nuo pernai vasaros Lietuvoje užregistruotos 27 religinės bendruomenės (parapijos), tikintiesiems sugrąžinta 13 ir leista statyti ar naujai pastatyti dar 12 bažnyčių, tačiau parapijos trūksta 170 kunigų. Jis taip pat pranešė, kad Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje bus baigta restauruoti gegužės mėnesį, tada atšventinta ir perduota tikintiesiems. Vilniaus arkikatedros ir Šv. Kazimiero bažnyčios restauravimas valdžiai kaštuos 1 milijoną rublių.

— Lietuvos prokuratūra išklė baudžiamąją bylą šoviniškiei "Jednatvo" organizacijai už tautinę nesantaiką kurstantį plakatą, kuriame įrašyta šūkiai: "Po didžiosios Rusijos vėliava paimsim Lietuvą", "Geras lietuvis tik negyvas" ir kt.

— Rygoje ir Kaliningrado srityje atidaromos sekmadieninės lietuviškos mokyklos. Tokias mokyklas ar klases stengiamasi atidaryti ir Baltarusijos lietuviškose šalose.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Nijolė Sadūnaitė nepateikus jokių dokumentų bei orderio, buvo pagrobti civiliai ir milicijos uniforma apsirėngusių teroristų padedant autoinspekcijos darbuotojams. Pagrobtieji buvo vežiojami po Lietuvą ir Baltarusiją: N. Sadūnaitė 30 val. pasiekiant kelioms teroristų grupėms, kun. R. Puzonas buvo išleistas Baltarusijoje, miške už 100 km nuo Vilniaus. Zakristijonas Robertas Grigas paspruko nuo teroristų Joniškio mieste, už 300 km nuo Vilniaus. Po priverstinio "pasivažinėjimo" teroristai pagrūšino, kad, jei nepakeis savo laikysenos, religiniais ir tautiniais klausimais, bus blogiau. Teroristai nesislėpė, kad jie saugumiečiai.

Panašus terorizmo aktas buvo įvykdyta 1985 m. rugpjūčio 22 d. naktį ir prieš Tikinčiųjų teisėms ginti komiteto narį,

— Klaipėdos parodų rūmuose rugsėjo 1 rengiama žemaičių dailininkų paroda. Dalyvaus bent šimtas dailininkų iš viso pasaulio. Tokia paroda paskutinį kartą buvo 1938 m. Telšiuose. Šią parodą organizuoja dailininkai A. Stasiulevičius ir A. Švažas.

— Kristijono Donelaičio dokumentinis filmas jau pagamintas ir vadinasi *Kaip draugas jūsų pažįstamas*. Filmą parašė V. Imbrasas, filmavo A. Blyža. Filmas yra labai mėgiamas Lietuvoje.

— Švėkšnos klebonas kun. Petras Stukas vadovauja grupei vietinių aktyvistų, kurie surado sunaikintą ir užkastą Švėkšnos Laisvės statulą; ją stalinistai pokario metais nuvertė, sutrupino ir užkasė žemėje. Tikimasi paminklą atstatyti, o taip pat restauruoti kitus sugriautus bei apleistus dailės kūrinius. Švėkšnos Laisvės paminklą sukūrė dail. A. Jakševičius 1928 m.

— Filmas apie karimų gyvenimą Lietuvoje nuo Vytauto Didžiojo laikų iki dabar buvo pagamintas Lietuvoje. "Darbas padarytas su grauduliu ir meile dėl mūsų kultūros dabartinės padėties", pareiškė karimų kultūros draugijos pirmininkė Hąlina Kobeckaitė.

— Rokiškyje baigėsi teatrų festivalis "Vaidiname Žemdirbiams". I-moji premija teko valstybiniam akademiniam dramos teatrui už vaidinimą *Čia nebus mirties*, kurio autoriai yra V. Kulkas ir R. Tuminas. Žiūrovų premija įteikta Panevėžio dramos teatrui už A. Vienuolio dramą *Prieblandoje*.

— Radikalus jaunimo klubas įsteigtas okupuotoje Lietuvoje. Vilniaus universiteto rektorius Jonas Kubilius leido klubui naudotis Mažvydo užsienio kalbų skaityklos patalpomis vakarais.

Kriakalaukio kleboną kun. Vaclovą Stakeną. Ji teroristai naktį, prisidengę neva reikia pas lijonį, pagrobė iš namų, išvežė į mišką, kankino ir surištą rankomis, kojomis bei užkišta burna, vidurnaktį paliko miško glūduose. Šio teroristinio akto vykdytojai iki šiol neišaiškinti.

Vykstant tokiems teroristiniams aktams, kyla įtarimas ar ne tos pačios jėgos pastūmė kun. Bronislavą Laurinavičių 1981 m. lapkričio 24 d. po sunkvežimiu prisidėjo prie įvykių, susijusių su tragiška kun. J. Zdebskio mirtimi 1986 m. vasario 5 d.

Prašome, kad grubūs teisėtumo pažeidimai, t.y. teroristiniai išpuoliai būtų nutraukti ir kaltininkai nubausti.

Kartu prašome, kad vykstant persitvarkymo procesui, būtų išleisti laisvėn nuteistieji kunigai: A. Svarinskas ir S. Tamkevičius, o į savo darbą sugrąžintas Vilniaus arkivyskupas J. Steponavičius.

Pasirašė: 20 kunigų.

Vilkaviškio vyskupijos kunigai irgi parašė pareiškimą gen. sekretoriui Gorbačioviui, kad žiauriai buvo kankinami čia paminėti asmenys. Pareiškime randame dar naują asmenį.

Neišaiškinti ir kiti piktadarjai, kurie 1987 m. rugsėjo 10 d., dėvėdami milicijos karininkų uniformas, užpuolė Gruzdžių kleboną kun. Juozą Čepėną. Įsi brovę apie 21 v. į kleboniją, jie surišo kleboną ir apie porą valandų šeimininkavo jo bute, o paskui, pagrobę jo mašiną, išvažiavo nežinia kur.

Toliau kreipiasi į gen. sekretorių, kad panašioms išpuoliams būtų užkirstas kelias, o kaltininkai išaiškinti ir nubausti.

Taip pat prašo kun. A. Svarinską ir kun. S. Tamkevičių išleisti laisvėn.

Pareiškimą pasirašė 42 kunigai.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreiplantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokylams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas, dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko sertifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 106.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT - "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM ban. 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugam amerikietim. Knyga su plastikiniu apkalnu. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persulintimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIU.

Kasolino

MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MUSU VIENINTELE VIETA
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS

JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA-MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Lietuvių Fondo suvažiavimo, įvykusio kovo 18 Jaunimo Centre Chicagoje, prezidiumas; iš k. dr. F. Kaunas, M. Lenkauskienė ir V. Kamantas. Nuotr. J. Tamulaciū.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Rajoninio LB suvažiavimo belaukiant

Kultūros Židinyje balandžio 29 vyksta Amerikos rytinio pakraščio Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas. Seniai toks bebūvo, tad reikia pasveikinti suvažiavimą ir palinkėti kuo našiausio darbo, kad ir mes būtume pakelti atgimimo dvasios.

Apie Lietuvių Bendruomenę rašėm ir prirašėm šimtus straipsnių. Sudėjus į knygas, būtų knygų knygos. Lietuvių Bendruomenė yra mūsų centrinė organizacija, visus jungianti, glaudinanti, apglėbianti savo lietuviškų sparnų, skatinanti nepažinti, nenuplaukti kažkur su kitų tautų srove. Todėl ji kiekvienam lietuviui labai svarbi. Ir vel reikia prie jos grįžti, rašyti, nes gyvenimas nestovi vietoje, vis iškelia naujas situacijas, naujus reikalavimus. Turime j juos atsiliepti, turime stiprėti, kai norime patys išlikti kaip lietuviai ir padėti Lietuvai.

Prašome suvažiavimą išdiskutuoti mūsų apylinkių veiklą. Juk patys matome, kad yra tokių apylinkių, kurios pasižymi savo neveikla. Nesurenka nei nario mokesčio, nešaukia susirinkimų, neturi užsimojimų, ką daryti. Suvažiavime ir reikia aptarti tokią apylinkę ir surasti būdą jas išjudinti.

Dažnai tos apylinkės nepajuda iš vietos, nes susirinkimas nesudaro reikiamos patrauklios programos. Taip ir nustumia ir nustumia susirinkimus. Čia turėtų pagelbėti apygardos. Jos lengviau gali surasti ir paskaitininkus ir sudaryti kokią kultūrinę bei meninę programą. Apylinkės turi veikti, nes tik per jas atiteks lietuviška veikla ir pajungs kuo daugiau lietuvių.

Skatiname rengti praktinio pobūdžio paskaitas, kurios tikrai

turėtų pasisekima. Jos reikalingos, nes atsakyti į daugelį gyvenimo reikalavimų. Tos paskaitos gali būti iš medicinos srities, iš praktinės teisės, temos, surištos su namų išlaikymu ir t.t. Antras paskaitų ciklas gali būti grynai visuomeninės, mums aktualios. Neužmirškime ir naujų vaizdajuosčių, kurios vaizduoja atgimusias Lietuvos mitingas, šventes. Juostos labai mieliai žiūrimos ir turi didelį pasisekimą.

Ne kartą buvome prisiminę, kad reikia rengti Varpą 100 metų sukakties minėjimą. Tegū šis suvažiavimas paragina apygardas ir apylinkes to neužmiršti. Tegū užmeta gaires kaip tai rengti, ką pakviesti su paskaita. Tai paskaitas apylinkės pajudėti.

Atgaviniame ir pagilinkime lietuvišką kultūrinę veiklą. Ešame apie tai ne kartą rašę ir dabar primename, kad renkime literatūros vakarus. Čia laukiame pagalbos iš Kultūros Tarybos. Vietoje surengti literatūros vakarą jau nebegalime, nes negalime atsikviesti svečių rašytojų.

Kadaise LB Kultūros Taryba pagelbėjo tokiais atvejais, sumokėjo rašytojų keliones, kad jie galėtų keliauti ir atlikti programą literatūros vakaruose.

Lietuvoje tokie literatūros vakarai labai populiarūs. Susirenka daug publikos susipažinti su rašytoju, išgirsti jo skaitymą.

Pritraukime daugiau jaunimo. Dabar visi bėgame, nekreipdami dėmesio į jaunimą. Su juo galima dirbti. Juk daug kur jau vadovauja jaunimas ir vadovauja gerai. Įtraukime į konkrečias programas, duokime jiems uždavinių, kuriuos jie gali atlikti. Jaunimas mėgsta, kad jis būtų pastebėtas, suprastas, įvertintas

Svarbių įvykių Lietuvoje yra tiek daug ir kasdien vis naujų, kad vien tik jų santrauką darant būtų galima ilgai apie juos kalbėti. Plačiai juos aprašo mūsiškė spauda (nors dažnai gerokai pavėlavusi), retkarčiais sensacingesnius pamini ir amerikiečių komunikacijos priemonės, tačiau pats skubiausias ir patikimiausias informacijos šaltinis yra Vilniaus radijas užsieniui, ypač kai jis dabar naudojasi atviro politika. Todėl šiam pranešimui panaudojau iš ten gautas žinias pastarosios savaitės bėgyje.

Balandžio 1 d. Vilniuje įvyk Lietuvos Persitvarkymo sąjūdžio (LPS) Seimo 4-ji sesija, kurioje buvo svarstomi kovo, 26 įvykių rinkimų rezultatai. Lietuvos politinė padėtis po rinkimų, Lietuvos konstitucijos projektas ir kiti reikalai. Bandysiu kai kurių tų klausimų svarstybas suglaustai atpasakoti.

Laimėjusieji ir pralaimėjusieji

Kaip žinia, per Velykas įvykių

Argi gaila keletos gerų žodelių, kad juos laimėtume savo veiklai.

Kaip ten bebūtų, linkime kuo geriausios sėkmės, taip pat prašome, kad JAV LB apygardos ir krašto valdyba rengtų kitą ir kitą panašų suvažiavimą. Tai tikrai prisidės prie veiklos pažyvinimo.

Sėkmės suvažiavimui!

PORINKIMINĖS NUOTAIKOS IR PERSPEKTYVOS OK. LIETUVOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

siuose rinkimuose į TSRS Liaudies deputatų kongresą pirmą kartą buvo leidžiama pasirinkti iš kelių kandidatų. Dėl to užsienio spaudo juos dažnai pavadino "demokratiškais". Vargu ar jie štoki buvo, nes iš 2250 išrinktųjų deputatų vienas trečdalis buvo partijos vienigai "išrinkti" su vienu kandidatu sąraše. Būta atvejų, kad ir tie pralaimėjo, kai rinkėjai balsavimo kortelėje jų pavardes išbraukė.

Lietuvoje Sąjūdis išėjo su didele pergale. Iš Sąjūdžio rėmiamų kandidatų jau išrinktas 31 deputatas. Kaip jau buvo pranešta, Lietuvos respublikos prezidentas Vytautas Astrauskas ir Ministrų tarybos pirm. Vytautas Sakalauskas atsidūrė pralaimėjusių pusėje.

Spaudos konferencijoje vyriausybės kalbėtojas Česlovas Juršėnas pripažino, kad šituose rinkimuose Komunistų partija turėjusi užmokėti už ankstesnių Lietuvos partinių ir vyriausybės vadovų padarytus klaidas, taip pat ir už visuotiniai smerkiamą Maskvos politiką Lietuvos atžvilgiu. Anot jo, partijos kandidatai paprasčiausiai "ėjo ne su ta vėliava". Nors Sąjūdžio ir partijos rinkiminės programos bei

tiksiai daug kur sutapo, bet Sąjūdžio rinkiminė strategija buvo kur kas gesresnė. Rinkimuose dalyvavo 82% turinčių teisę balsuoti. Tai reiškia, kad balsavo apie 2 milijonai!

Savo apygardose be vargo rinkimus laimėjo Lietuvos Komunistų partijos (LKP) vadovas Algirdas Brazauskas ir 2-sis sekretorius, Lietuvos rusas Vladimiras Bariozovas tik dėl to, kad Sąjūdis iš anksto atšaukė savo prieš juos iškeltus kandidatus, kad išvengus visiško partijos sukompromitavimo, nes šie abu kompartijos vadai Lietuvoje yra laikomi progresyviais, partijos reformos siekiančiais.

"Baudimas balsu"

Sekancią dieną ir Sąjūdis surengė panašią spaudos konferenciją apie rinkimo rezultatus. Jai vadovavo LPS Seimo tarybos narys Algimantas Čekuolis, o į gausiai susirinkusių žurnalistų klausimus atsakinėjo žymūs Sąjūdžio lyderiai. Pasak Čekuolio, sekandienio rinkimai buvę "baudimas balsu", pasisakant prieš senąją politiką. Nors rinkiminė kampanijoj LPS rėmiami kandidatai buvo apšiai juodinami, tačiau tai davė atvirkštinį efektą, kuris baigėsi Sąjūdžio pergale. Jo nuomone, didžiausias laimėtojas

buvo ne Sąjūdis, ne valdžia, o demokratija.

Sąjūdžio atstovas T. Videikis suminėjo kelis rinkimų įstatymo bei etikos pažeidimus. Ne visur laikraščiai spausdino LPS kandidatų rinkimines platformas, kai kur neleista iškabinti rinkiminius plakatus, buvo trukdoma Sąjūdžio pareigūnams stebėti balsavimo eigą rinkimų būstinėse ir t.t. Iš kitos pusės, kai kurie žurnalistai nurodė, kad kampanijos metu ir Sąjūdis ne visada elgėsi korektiškai. Buvo net pareikštas nuogastavimas, ar tik neiname prie naujo, sąjūdieiško vienpartisumo? Į tai Čekuolis atsakė neigiamai, nes iš 31 išrinktųjų deputatų, 18 yra komunistai. Tai reiškia, kad rinkimus laimėjo Sąjūdis ir progresyvūs partijos sparnas.

Sekant rinkimų kampaniją, jų eigą ir porinkimines diskusijas galima susidaryti vaizdą, kad Lietuvoje rinkimai į TSRS liaudies deputatus jau buvo gerokai nutolę nuo ikšiolinio rinkimų štampo ir dalinai priminė rinkimus demokratinuose kštuose.

Apie įvykius rinkimus, jų reikšmę Lietuvai ir susidariusią politinę padėtį po rinkimų dar ir dabar gyvai diskutuojama. Partijos 2-sis sekretorius V. Bariozovas, apgailestaudamas kai kurių partinių vadovų deputato mandato netekimą, pareiškė: "Už senas klaidas, net ne jų pačių padarytas, reikia užmokėti". Jis dar pridūrė, kad rinkėjai kategoriškai balsavo prieš senuosius laikus, bei jų tvarką.

Vilniuje besilankantis JAV valdžios pareigūnas čekagietis Valdas Adamkus, vertindamas rinkimų rezultatus, pasakė, kad jie pademonstravo tautos valią ir dabar Lietuva dominuoja tarp Pabaltijo respublikų, kaip tarybinės politikos naujosios krypties atstovė. Tačiau jo nuomone, kur kas reikšmingesni Lietuvai bus rudenį įvyksiantys rinkimai į Lietuvos Aukšč. Tarybą, kuri vietoje lems tautos gyvenimą ir jos ateitį.

Kyla klausimas, kokios naudos gali tikėtis Lietuvos žmonės iš naujai išrinkto TSRS Liaudies deputatų kongreso? Konkrečios naudos gal ir nedaug, jei jį sudaro 2250 deputatų, o iš Lietuvos, (nukelta į 4 psl.)

Veikliųjų LB darbuotojų pagerbimo šventėje LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis įteikia padėkos raštą Irenai Banaitienei, iš k. Petras Povilaitis, Vincas Padvarietis, dešinėje Malvina Kliveckienė ir Vacys Butkys. Nuotr. P. Juknio

Notas I. Sausis 1889 m. Num. I.

VARPAS

literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

100 METŲ SUKAKTIS

KELKITE! KELKITE! 12

PAULIUS JURKUS

Vincas iš tėvų buvo paveldėjęs palinkimą į džiovą. Džiovia mirė jo motina, jam dešimtus metus einant. Vėliau džiovia išskynė ir daugiau šeimos narių.

Jau 1889 metais Vincui kraujas prasiveržė iš plaučių. Juo toliau, juo labiau džiovia stiprėjo. 1894 jis išvyko gydytis į Krymą, bet dėl lėšų stokos ten ilgiau pasilikti negalėjo. 1895 m. grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Naumiestyje.

Naumiestis tada buvo apskrities miestas ir rusiškai vadinosi Vladislavovas. Apsigyveno mažame namelyje prie pat Vokietijos sienos. Jis per savo langą matė Vokietiją. Ten jam buvo lengviau pasiekti Vokietiją ir iš ten siuntinėti raštus į Tilžę, kur buvo spausdinamas Varpas. Atsidojo vien tik redagavimui ir literatūriniam darbui.

Lankosi Plokščiuose

Vasaromis jis lankydavosi Plokščiuose pas teisėją Petrą Kriaučiūną (1850 - 1916). Petras Kriaučiūnas buvo mokytojas, tautinio atgimimo veikėjas, labai šviesus ir doras žmogus. Jis ilgainiai mokytojavo Marijampolės gimnazijoje ir ten darė didelę įtaką visiems lietuviškos kilmės mokinėjams. Jis dėstė lietuvių kalbą ir mokinius lietuviu. Tai pastebėjo rusų administracija ir iš mokytojų jį pašalino. Vėliau jis buvo teisėjas ir gyveno Plokščiuose. Jis pats buvo baigęs kunigų seminariją, aukštąją dvasinę akademiją Petrapilyje, bet nemėmė kunigo šventimų. Taip ir liko pasaulietis, gilus lietuvis.

Kada Plokščiuose gyveno Petras Kriaučiūnas, jie buvo tautiškai atgimstančios Lietuvos šventovė. Kriaučiūnas garsėjo savo

didžiu paslaugumu padėti tiems, kurie domisi lietuvių tauta ir jos kalba. Dėl tų savo dorybių jis buvo žinomas ir kitų tautų mokslininkų, kalbininkų tarpe.

Pas jį lankėsi rusų kalbininkas Aleksandrovas, žymus lenkų kalbininkas J. I. Baudouin de Courtenay, Petrapilio universiteto profesorius Eduardas Volteris, vėliau profesoriavęs Vytauto Didžiojo Universitete Kaune.

Pas Petrą Kriaučiūną 1893 metais lankėsi danų rašytojas ir kalbininkas Aage Benedictsen, kurio tikra pavardė buvo Meyer. Jis tos vokiškos pavardės nenaudojo, o visur skelbėsi esąs danas. Plokščiuose šis svečias susipažino su kalbininku ir poetu Antanu Baranausku. Šis danas grįžęs į savo tėvynę, 1895 m. parašė knygą Tauta, kuri atsibanda. Ši knyga 1924 m. buvo išleista ir angliškai Lithuania — The Awakening of a Nation. Į tą knygą buvo įdėta ir lietuviškų liaudies dainų. Jas išvertė jo žmona. Lietuvos pasiuntinys, rašytojas Jurgis Savickis 1919 išleido dainiškai knygą — Priskėlusį Lietuvai. Toje knygoje vėl panaudotos jos versto dainos.

Benedictsen, kalbininkas ir rašytojas, kalbos studijų reikalais

aplankė daugel tautų. Aplankęs Lietuvą, susipažinęs su Vincu Kudirka, jis visu nuosirdumu gynė Lietuvos reikalus. Taip pat savo raštuose lietuvių ir kitų prispaustų tautų likimą ir kovas.

Plokščiuose 1894 ir 1895 metais lankėsi žymus suomių profesorius, kalbininkas Joeseppi Julius Mikkola (1866 - 1946) su savo žmona rašytoja Maila Talvio (1871 - 1951).

Bičiuliai suomiai

Prof. J. J. Mikkola Lietuvoje rinko lietuvių liaudies dainas bei pasakas, išmoko ir lietuviškai kalbėti, tyrinėjo džiukų tarmes. Savo keliones po Lietuvą jis vėliau aprašė. Jam Petras Kriaučiūnas davė sąsiuvinį, kur buvo surašytos Vištyčio apylinkėse surinktos liaudies dainos. Vėliau tos dainos buvo išverstos į vokiečių kalbą ir universiteto išleistos kaip mokslinis veikalas.

Profesorius parašė keletą mokslinių straipsnių apie lietuvių kalbą, vienas iš didesnių yra slavų kalbos skoliniai lietuvių kalboje.

Daug daugiau Lietuvai pasitarnavo jo žmona, žymi rašytoja Maila Talvio. Jos tėvas buvo protestantų kunigas A. M. Winter. Iš čia ji pasidarė ir savo slapvardį Talvio, nes suomiškai tai reiškia — žiema. Ji labai rūpinosi

suomių liaudies švietimu, kovojo už sveiką ir dorą tautos sampratą, parašė eilę romanų. A. Žagrakalienė yra išvertusi du jos romanus — Varpas ir Dvi meilės. Pastarajame romane veikėjas yra lietuvis.

Abu su vyru buvo dideli Lietuvos bičiuliai. Susipažinusi su Vincu Kudirka ir kitais atbandančios Lietuvos veikėjais, grįžusi į Suomiją, ji daug rašė apie Lietuvą, skaitė eilę paskaitų. Tas paskaitas 1899 m. išleido atskira knyga, kuri išleista 100,000 tiražu. Knyga buvo greitai išpirkta. Ji vadinosi Rusifikacija Lietuvoje. Kitas suomių rašytojas 1900 išvertė į švedų kalbą ir išleido.

Zandarai sulma V. Kudirka

Visi tie Petro Kriaučiūno svečiai vėliau garsino savo kraštuose lietuviškas problemas ir padėjo Lietuvai iš tamsos kopti į šviesą. Jūs visus paveikė dinamiška, deganti Vinco Kudirkos asmenybė, jo rūpestis lietuvių tauta.

Prie tų suomių svečių 1895 metų liepos mėnesį įvyko bausis įvykis — zandarai įsiveržė į Petro Kriaučiūno sodybą ir areštavo ten besisvečiuojantį Vincą Kudirką, visiems žinomą džiovininką.

Tuo barbarišku žygiu labai pasipiktino rašytoja Maila Talvio, profesorius Mikkola žmona. Ji

priėjo prie suimto Vinco ir viešai jį pabučiavo, tuo pademonstruodama savo simpatijas ir meilę lietuvių tautai ir jos sūnums kovojantiems dėl šviesesnės lietuvių tautos ateities. Tas ją ir paskatino, grįžus į Suomiją, rašyti ir kalbėti apie lietuvių tautos vargus, kaip ją rusai okupantai skriaudžia.

Žandarai Kudirką išvežė į Kalvarijos kalėjimą, jo bute Šakuose padarė kratą. Kaltinamas buvo už lietuvišką veiklą, už lietuvišką spaudą ir knygas.

Pastangos išvaduoti iš kalėjimo

Džiovininkui kalėjimo sąlygos buvo tikrai kenksmingos. Jį išvaduoti jau rūpinosi ir tėvas, turtingas ūkininkas ir Vinco Kudirkos geroji draugė Valerija Krašveskienė.

Praeitų metų Lietuvoje leidžiamas žurnalas Tarybinė moteris gruodžio mėn. numeryje įsidėjo idomų straipsnių "Jos mylėjo Vincą Kudirką". Ten ir rašoma apie Valerijos veiklą, kai buvo suimtas Vincas Kudirka.

Ji pasiuntė prašymą žyriam policijos valdininkui. Paskaitykime tai, kam šis prašymas rašomas: "Jo Prakilnybei Palangos ir Kauno gubernijos žandarų valdybos padėjėjui, Raseinių, Telšių ir Šaulių apskričių rotmistrui ponui Semionovui".

(Bus daugiau)

PORINKIMINĖS NUOTAIKOS IR PERSPEKTYVOS OK. LIETUVOJE

(atkelta iš 3 psl.)

Latvijos, Estijos ir kitų pertvarkos reikalaujančių respublikų jų susidarys apie šimtine. Tačiau jie kalbėdami kongrese, Aukšč. taryboje ir jos prezidiume kels savo tautų lūkesčius, siekius bei viltis, kitų deputatų tarpe jie skleis naujas pertvarkos idėjas, kurios iki šiol beveik nežinomos pačioj Rusijoje, o ką bekalbėti apie Azijos respublikas. Tų idėjų kibirkštys gali įžiebtis laisvės liepsną. Žinoma, daug priklausys nuo tų deputatų vienybės.

Nauji politiniai vėjai

LPS Seimo tarybos pirm. Vytautas Landsbergis Seimo sesijoje kalbėjo apie Lietuvos politinę situaciją, susidariusią po rinkimų. Anot jo, rinkimai vaizdžiai išryškino LKP krizę. Jis pasakė: "Kas laimėjo ar pralaimėjo, ar asmėnys ar partijos? Iš tiesų, laimėjo Lietuva! Ji atmetė baime ir nepasitikėjimą, netikrus, nepelnytus autoritetus. Ji pasirinko tikros pertvarkos kryptį ir išreiškė pasitikėjimą, tolygų balsavimui kokiame nors referendume". Toliau jis tęsė: "Taigi pralaimėjo pertvarkai nepalankus ir

nepaslankus mąstymas, nepersitvarkanti partinė administracija".

Kal bėdamas apie Lietuvos politinio gyvenimo perspektyvas ir to gyvenimo vystymąsi, Landsbergis pasakė: "Mūsų gyvenimas akivaizdžiai evolucionuoja į daugpartinę sistemą. Atsiranda įvairių alternatyvų. LKP tokio atgimimo fone gali atrodyti kaip pati nepalankiausia, ko gero net ne Lietuvos politinė organizacija. Tai ne tik jos problema, bet ir mūsų visuomenės problema. Kyla klausimas, kas sukausto Komunistų partiją? Tai nepasitikėjimas žmonėmis ir pažangia inteligentija, taikstymasis, o kartais ir parama juodašimtiškos jėgos (atrodo, kad jis taip pavadino stalininio tipo vadovus), nors kai kas vyksta ir pačioje partijoje. Atsiranda organizacijos, kurios pareiškia apie atsiskyrimą nuo Tar. Sąjungos Komunistų partijos, nepriklausomą poziciją užima kai kurie partijos nariai.

Didele jėga gali tapti "žalieji" (tai tarptautinis judėjimas, kuriam rūpi gamtos apsaugos reikalai), Lietuvos Laisvės Lyga (nors jos šūktis boikotuoti rinkimus Lietuvos liaudies nebuvo palaikyti), kuriasi Lietuvos Krikščio-

nių demokratų partija, Lietuvos Demokratų partija, formuojasi Darbininkų s-ga, ant slenksčio Liet. Socialdemokratų partija. Taigi šioje situacijoje Sąjūdis turi žiūrėti į ateitį. Gavę nepaprastus įgaliojimus, turime jausti atsakomybę, nes atstovaujame visą Lietuvą! Turime išlikti orūs ir teisingi, žengdami keliu į tolesnį apsisprendimą, eidami į tolesnį konstitucinių ir rinkiminių darbų barą", baigė V. Landsbergis.

Šioje vietoje tenka pastebėti, kad V. Landsbergio išvardintos Lietuvos partijos įstatymiškai nėra laikomos politinėmis partijomis, o tik pripažintom visuomeninėm organizacijom. Vienpartinėje Sov. S-gos, taigi ir Lietuvos, politinėje sistemoje legali ir toliau palieka tik Komunistų partija. Kaip anos save bevardintų, jokių partinių funkcijų jos teisėtai šiuo metu atlikti negali.

Balandžio 10 d. numeryje U. S. News and World Report kelia mintį, kad sovietų liaudis išreiškė nepasitikėjimą Komunistų partijai, nežiūrint kad Gorbačiovo reformos jai ir toliau palieka pirmaujanti vaidmenį. Rin-

kimuose balsuotojai sugriovė mitą, kad sovietinė liaudis ir partija sudaro monolitinę vienybę, dėl to jokios politinės alternatyvos nereikalingos. Tačiau rinkimai parodė ką kitą, ypač Lietuvoje ir kitose Pabaltijo respublikose, ką pastebėjo ir V. Landsbergis tik ką cituotoje kalboje.

Lietuvoje šiuo metu vyksta labai įdomūs debatai dėl paskelbto naujosios Lietuvos konstitucijos projekto, kurį sudarė specialiai vyriausybinių komisija. Apilamai visas projekto turinys vertinamas palankiai, bet atskiri jo straipsniai daugelio aštriai kritikuojami. Ypač daug diskutuojami nuostatai dėl Lietuvos suvereniteto, dėl socialistinės valstybės įamžinimo, dėl prieštaravimų tarp atskirų straipsnių ir t.t. Teisininkas Jonas V. Vilutis mano, kad šis projektas daugiau patenkina Maskvą, negu lietuvius. Nuomonių apie konstitucijos projektą yra tiek daug ir tema tokia plati, kad nesutiltų šio pranešimo rėmuose. Vieton to, paminėsiu kelias kitas žinutes, kurios yra naujos ir mums aktualios.

Putnamo seselių 1989 m. stovyklų kalendorius VERMONT'e

liepos 1-4 Buvusiųjų NERINGOS vadovų suvažiavimas

liepos 9-23 d. Lietuviškai kalbantiems vaikams stovykla

liepos 23-29 d. Savaitė šeimoms su mažais vaikais

liepos 30-rugpj. 12 d. Lietuvių kilmės vaikams stovykla

rugpj. 13-19d. Jaunuoliams/studentams savaitė

Informacijai kreiptis:

Neringa, ICC - RT21, Putnam, CT 06260

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozorackio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puikl dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: (312) 471-3900
U.S.A.

LIETUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, atst. = atstovauja, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1989 m. sausio mėn.

- 1 x \$5 Švirnickas Ona, atm. įn., \$5.
- 1 x \$10 Bagdonas Leo, \$10.
- 1 x \$15 Palionienė Sofija, \$35.
- 1 x \$25 Ralia Neringa, \$ 250.
- 1 x \$35 Miežaitis Jurgis atm.: įm. 3 asm., \$135.
- 1 x \$50 L.S.S.T. Romo Kalantos Šaulių kuopa, \$550.
- 1 x \$60 Žilinskis Petras atm. įn.: Valnutis Kastytis ir Elena \$50 ir 1 kt. asm., \$60.

- 13 x \$100 Birmanas Adomas ir Aleksandra atm. įn.: Birmanas Eugenijus, \$100; Birmanas Eugenijus, \$100; Bliudnikas Petras atm. įn.: Bliudnikienė Stefa, \$300; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, \$1,800; Jasinskienė-Mainelytė Gražina, \$260; Kamaitis Vincentas, \$200; Katarskis kun. Vaclovas, \$1,600; Kirvelaitis Vytenis, \$100; Masaitis Vytautas Juozas atm. įn.: įm. Masaitis Česlovas, atst. Masaitis Erica ir Veronika, \$100; Šamauskas Viktoras ir Ona; \$700; Stašaitis Kazys ir Aldona, \$200; Vaitkus Andrius ir Marija, \$2,800; Vitas Robertas A., \$100.
- 1 x \$120 Pocius Antanas ir Birutė, \$800.

- 5 x \$200 Birmanas Mečislovas, Helena ir Irena atm. įn.: Birmanas Eugenijus, \$200; Druseikis Algimantas, \$1,200; Gedminas Juozas ir Leonija, \$700; Jurjonas Domininkas ir Karolina atm. įn.: Šmaizys Petras ir Salomėja, \$200; Šmaizys Matas ir Liudigarda atm. įn.: Šmaizys Petras ir Salomėja, \$200.

- 1 x \$275 Masaitis Juozas V. atm. įn.: Masaitis Feliksas ir Bronė \$100; Kijauskas Juozas ir Irena \$50, Kriaučiūnas Algis \$50, Salonis Mr. & Mrs. L. \$30, Garsys Col. & Mrs. A. \$25 ir 1 kt. asm., atst. Masaitis Lillana, \$275.

- 3 x \$300 Dragunevičius Rimvydas atm. įn.: Dragunevičius Vitolis ir Gražina \$100, Dragūnas Gediminas ir Darija \$50, Dragunevičius Algimantas \$50, Dragunevičius Algirdas ir Irena \$50, Pakšytis Mikas ir Audronė \$50, \$500; Lietuvių Padėkos Paminklo Fondas: įm. Kšečkauskienė M., \$6,150; Navasaitis Kazys atm.: Navasaitienė Ona, \$940.

- 2 x \$500 Grinius Liūtas atm. įn.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga, \$500; Zubavičius Antanas, \$500.
- 1 x \$700 Lingis Vincas atm. įn.: Lingienė Albina, \$1,000.
- 3 x \$1,000 Gruss Butvay Audrey, \$1,100; Ignaitis Andrius

atm. įn.: įm. Ignaitienė Filomena ir Ignaitis Rimas 1-mų mirties metinių proga, \$1,100; X, \$5,500. Iš viso \$8,495.00.

1989 m. vasario mėn.

- 1 x \$5 Vaitkevičius Stasys, \$160.
- 1 x \$10 Wolff Valeria ir William, \$195.
- 2 x \$15 Kasakaitis Bronius atm.: įm. 1 asm., \$315; Kviklys Bronius ir Bronė, \$200.
- 3 x \$20 Ažubalis dr. Alfonsas atm. įn., \$20; Urbonienė Bronė atm. įn.: \$370; Vaitekūnas Bronius ir Adelė, \$20.
- 5 x \$25 Daukantas Bladas ir Zuzana, \$475; Genitis Elden, \$25; Gineitis Henrikas ir Marija, \$125; Masaitis Juozas V. atm. įn.: Šatėš Donatas, \$300; Palionienė Sofija, \$60.
- 3 x \$50 Augustaitis George ir Rima, \$50; Blynienė Elmira atm. įn.: Ulickienė Edita ir šeima, \$552; Minelga Antanas ir Aldona; \$250.

- 12 x \$100 Basiulienė Nijolė atm. įn.: Petrus Vytautas ir Marija, \$100; Grigaliūnas R., \$200; Jasiūnas Jonas atm. įn.: Jasiūnienė Marija, \$400; JAV LB Great Neck apylinkė, \$500; JAV LB Marquette Parko apylinkė, \$1,100; Karaitis Aušrinė, \$550; X, \$600; Narusevičienė-Naruszewica Michalina, \$200; Rimkūnas Jonas ir Gražina: įm. Juška Jonas, \$100; Sutkus Dr. Pranas atm.: Razma Antanas ir Elena, \$2,520; Tamaševičius Juozas atm.: Tamaševičienė Jadvyga, \$700; Toliušis Tadas atm. įn.: Toliušis prel. Kazimieras, \$100.

- 2 x \$150 Chainas Viktoras, \$500; Lietuvių Padėkos Paminklos Fondas: įm. JAV LB Palm Beach County apylinkė \$100, Jakubauskas Jonas \$25, JAV LB Palm Beach apyl. L. Kšečkausko atm. \$25, \$6,300.

- 2 x \$200 Matekūnas Petras ir Aleksandra, \$200; Stasiūnaitis Justinas ir Ksavera, \$300.
- 1 x \$230 Šaulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulys Antanas ir šeima, \$1,867.10.

- 1 x \$300 Naumavičius Marcelė ir Jonas atm. įn.: Naumus Stasys, \$500.
- 1 x \$400 Juška Alfonsas ir Elena, \$1,000.
- 1 x \$1,000 Žvingių Apylinkės Žuvusių Partizanų atm. įn.: įm. Makaras Antanas, \$1,000.

- 1 x \$10,000 Kačinauskas John: testamentinis palikimas, \$10,000.

Iš viso \$14,210.00.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1989.II.28 pasiekė 4,249,409 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 2,307,586 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį, iš viso palikimais gauta 1,134,255 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL.“

Visi remkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

1989 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 511 gegužės 11-24 \$2,109 iš Bostono ir Niujorko \$2,292 iš Čikagos

LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelonė Nr. 515 gegužės 15-27 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRALIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelonė Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 \$2,299 iš Bostono ir Niujorko \$2,482 iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriče.
Kelonė Nr. 608 birželio 9-27 \$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,782 iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRALIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelonė Nr. 615 birželio 15-29 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos

BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 622 birželio 22-liepos 8 \$2,599 iš Bostono ir Niujorko \$2,882 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. Kelonė laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.
Kelonė Nr. 627 birželio 27-liepos 13 \$2,949 iš Bostono ir Niujorko \$3,132 iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zuriče.
Kelonė Nr. 713 liepos 13-27 \$2,289 iš Bostono ir Niujorko \$2,452 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 717 liepos 17-31 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 802 rugpjūčio 2-16 \$2,389 iš Bostono ir Niujorko \$2,572 iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRALIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelonė Nr. 810 rugpjūčio 10-24 \$2,399 iš Bostono ir Niujorko \$2,582 iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelonė nr. 814 rugpjūčio 14-28 \$2,459 iš Bostono ir Niujorko \$2,642 iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 914 rugsėjo 14-27 \$2,209 iš Bostono ir Niujorko \$2,392 iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelonė Nr. 944 rugsėjo 14-23 \$1,799 iš Bostono ir Niujorko \$1,982 iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRALIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelonė Nr. 105 spalio 5-19 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelonė Nr. 102 lapkričio 2-15 \$1,699 iš Bostono ir Niujorko \$1,882 iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kelonė Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko
Kelonė Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 \$1,949 iš Bostono ir Niujorko \$2,132 iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje 7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokovoje, 1 Zuriče.
Kelonė Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 \$2,059 iš Bostono ir Niujorko \$2,242 iš Čikagos

Kelonė Nr. 616 birželio 16-liepos 1 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

Kelonė Nr. 714 liepos 14-29 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

Kelonė Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 \$2,159 iš Bostono ir Niujorko \$2,342 iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais kielvienais grupel

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems gimnaisiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj Ar juos prenumeruoti?

DR. KĖSTUČIO VALIŪNO KNYGOS SUTIKTUVĖS

Šių metų pradžioje pasirodė knyga *Serving Lithuania*. Jos autorius yra ilgametis Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, dabar Vliko garbės pirmininkas. Knygą išleido pats autorius.

New Yorko ramovėnų pirmininko Aleksandro Vakselio iniciatyva knygos sutikimas suruoštas balandžio 9 Kultūros Židinyje.

Prieš tai Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo mišios, kurias užrašė dr. K. Valiūnas. Po mišių būrelis susirinko į Kultūros Židinio posėdžių menų pusrūčių. Mažoje salėje knygos sutikimo popietė prasidėjo 2:30 v. Žmonių atsilankė apie 80. Įėjimas buvo nemokamas. Apskriti stalai buvo užtiesti kavutei, kuri vyko po programos. Svečiai iš karto susėdė prie šių stalų.

Popietę pradėjo Aleksandras Vakselis, N.Y. ramovėnų pirmininkas. Pradžioje trumpai aptarė autoriaus gyvenimą, kur jis dirbo, kur mokėsi ir kur baigė studijas.

Su naujuoju veikalu supažindino Algirdas Budreckis. Dabar jis gyvena Bostone. Tą rytą jis iš ten atskrido ir vakare vėl grįžo į Bostoną.

Algirdas Budreckis yra istorikas, parašęs keletą istorinių knygų, prirašęs daugybę straipsnių įvairioje spaudoje. Jis rašo lietuviškai ir angliškai. Be to Algirdas Budreckis buvo Vliko narys, kai pirmininku buvo išrinktas dr. K. Valiūnas.

Savo paskaitą buvo gerai paruošęs, tai ir buvo įdomu pasiklausyti. Pradžioje kalbėjo apie savę istoriką ir recenzentą. Iškelė mintį, kad trūksta istorinių veikalų, kurie aptartų lietuvių tautos rezistenciją. Tokia knyga yra šiandien sutinkama ir aptariama. Ji daugiausia ir kalba apie istoriją po 1940 metų.

Ištraukė į Vliko istoriją, kaip 1966 metais Vlike susidarė krizė. Trys Vliko nariai nuėjo pasiklausti Sovietų pareigūno Vladimiro paskaitos. Dėl to ir kilo Vliko krizė, turėjo pasitraukti ir pirmininkas Vaclovas Šidzikauskas. Tada Vliko pirmininku ir buvo išrinktas dr. Kęstutis Valiūnas. Kalbėjo ir apie jo veiklą Vlike. Pirmininkas dr. K. Valiūnas turėjo daug kantrybės ir mokėjo sugyventi su visais.

Pabaigoje prisiminė, kad būtų gera šią knygą išleisti ir lietuviškai.

Sveikinimai

Pirmas sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis. Jis labiausiai ryškino tą mintį, kad trūksta in-

formacinės literatūros apie dabartį, apie lietuvių rezistenciją, pastangas išsivaduoti. Daug kas kreipiasi į konsulatą ir prašo patarimo ar literatūros. Ši knyga tokiai progai ir tiks. Konsulatas išsigijo kelėtą egzempliorių.

Vliko pirmininko, dr. Kazio Bobelio vardu, pasveikino jo brolis, inž. Jurgis Bobelis. Tautos Fondo tarybos vardu sveikino pirmininkas Jurgis Valaitis.

Lietuvių krikščionių demokratų centro komiteto vardu kalbėjo Algis Vedeckas. Priminė, kad Lietuvoje atsikūrė krikščionys demokratai ir rugpjūčio pabaigoje jų konvencija įvyks taip pat Lietuvoje.

Savo kalboje jis pirmiausia prisiminė 1966 metus, kad jis buvo vienas iš trijų, kurie sukėlė krizę Vlike, nes nuėjo pasiklausti Vladimiro paskaitos. Atėjęs naujas pirmininkas dr. K. Valiūnas turėjo labai daug kantrybės jų veiklą koordinuoti. A. Vedeckui buvę malonu su juo dirbti ir palinkėjo kuo geriausias kloties ir sveikatos.

Tautos Fondo valdybos vardu sveikino pirmininkas Juozas Giedraitis. Jis pasakė, kad ir jis buvo į šį darbą pakviestas dr. K. Valiūno. Fondas per tą laiką turėjo 3 milijonus dol. pajamų. Dabar balandžio 1 Fondas turėjo 1,504.000 dol. Tautos Fondo šios knygos išsigys didesnį kiekį ir galės paremti ir Lietuvos konsulą A. Simutį, ir kitus, kuriems šį knygą bus reikalinga informacijos reikalams.

LB NY apygardos vardu sveikino pirmininkas Vytautas Alksninis. Linkėjo, kad savo ilgametę patirtį surašytų į kelias knygas, kurios liktų ateities kartoms.

REIKALINGA SKUBI PAGALBA

Vilniaus operos ir baletu teatro orkestrė groja Henrikas Tarvydas, 42 metų amžiaus. Jis ir jo žmona Marija turėjo sūnelį Justinuką 3 ir pusės metų. Sūnus turėjo įgimtą širdies ydą. Doktorai pasakė, kad jis negyvens. Reikia operuoti, o tokių operacijų Lietuvoje nedaro, tik Amerikoje.

Per pažįstamus ir iš spaudos sužinojo, kad New Yorke dirbantis dr. Jonas Gintautas. Telefonu susisieki su juo ir labai prašė pagalbos. Dr. Jono Gintauto iniciatyva pirma buvo gauta daktarų tyrimo daviniai, paskui atvyko ir pati šeima. Juos globojo dr.

Dr. K. Valiūno knygos sutikime iš k. Aleksandras Vakselis, Janina Simutienė, dr. Kęstutis Valiūnas, knygos autorius, Elena Valiūnienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Irena Vakselienė, dr. Algirdas Budreckis, skaitęs paskaitą. Nuotr. L. Tamošaičio

Lietuvių Katalikių Moterų Organizacijų Sąjungos vardu sveikino pirmininkė dr. Aldona Janačienė. Ji sakė, kad knyga yra didelis įnašas į Lietuvos rezistencijos istoriją.

Į popietę buvo atsilankiusios dvi moterys iš Lietuvos. Viena jų taip pat pasveikino autorių. Ji sakė, kad ji priklauso prie tos kartos, kuri išaugo be Lietuvos istorijos. Linkėjo, kad knyga pasiektų Lietuvą, ir įteiktė dovaną — lininį rankšluostį, kuriame įraštas žodis Lietuva.

New Yorko šaulių kuopos vardu sveikino pirmininkas Kęstutis Miklas. Pasidžiaugė, kad knyga išleista anglų kalba, nes ja galės pasinaudoti ir kitų tautų žmonės ir lietuvių jaunimas, kuriems kartais pasidaro lietuvių kalba sunkiai suprantama. Prisiminė, kad jam buvo malonu bendradarbiauti su Vliko pirmininku. Ir autorius tėvas už lietuvišką veiklą buvo apdovanotas šaulių žvaigždės ordinu, taip pat ir jis yra apdovanotas tuo pačiu.

(nukelta iš 7 psl.)

ANSAMBLIS ŽIDINYJE

(atkelta iš 1 psl.)

versiteto dalis iš Kauno, kaip įten studijavo sovietinės okupacijos metais, kaip vėliau buvo vokiečių okupacijos metais.

Aldona Kezytė, Romo Kezios sesuo, atvykusi pasisvečiuoti iš Lietuvos, perskaitė įspūdingą eilėrašį apie 1941 trėmimus į Sibirą.

Ansamblio meno vadovė Zita Kelmickaitė jautriais ir sentimentaliais žodžiais kalbėjo apie ansamblio darbus ir jų atvykimą pas brolius į Ameriką. Nupasakojo, kaip jie renka senovės dainas, su koku entuziazmu mokosi sovietų dainų, kaip studijuoja senovišką aprangą ir ją paskui pasiūva.

Ji atvežė ir dovanų — liaudies pagamintus savotiškus varpelius. Vieną įteikė Lietuvos gen. konsului A. Simučiai, kitą Romui Keziui, trečią Kultūros Židiniui. Tą varpelį priėmė K. Židinio administratorius Antanas Mičiulis.

Taip pat sveikino ir LB apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis.

Tada iniciatyvos ėmėsi privatūs žmonės, Philadelphiaje kun. K. Sakalauskas, New Yorke Romas Kezys. Jie jau surinko lėšas. Iniciatyvos ėmėsi ir Lietuvos Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Reikia ištiesti pagalbos ranką broliui lietuviui, patekusiame į vargą. Aukais prašom siųsti šiuo adresu: Tarvydo Fondas, 85-21 114 Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Tai yra Kasos banko adresas. Ant čekių rašyti: Lithuanian American Community, Inc. Visus čekius tyarko apygardos išdininkas ir parengs viešą apyskaitą.

Padėkime nelaimės ištiktam broliui lietuviui! Jautriai jį prisimekime savo auka! Jei kas turėtų kokių klausimų, prašom skambinti LB NY apygardos pirmininkui: darbo metu 718 441 - 2811, vakare 516 671 - 2393.

Šią ansamblio grupę palydėjo Vilniaus universiteto prėktorius prof. dr. Rolandas Pavilionis. Jis papasakojo, kas dabar dedasi universitete, kaip jie tvarkosi, kai atgimimo sąjūdis palietė ir universitetą.

Jaunimo Sąjungos vardu sveikino Tadas Klimas ir įteikė dovanų — kiekvienam aplanką su *Draugo* dienraščio numeriu ir Eltos biuleteniu. New Yorko skautų vardu pasveikino Giedrė Stankūnienė, šaulių kuopos vardu — Kęstutis Miklas ir pažadėjo, kai ansamblis grįš, kiekvienas bus apdovanotas jų išleista knyga apie Algirdą.

Kalbėjo dar Natalija Maciulevičienė, kelionių biūro "Nata" direktorė. Ji panašiem ansambliu parengia keliones. Ir šią kelionę parengė. Su ja ryšius palaikė Romas Kezys. Ji pirmiausia ir padėjo Romui Keziui, kad būtų lengva su juo bendradarbiauti.

Ansamblio nariai susirinko prie pulto ir sustoję gražiai padainavo keletą dainų.

Po kavos prasidėjo linksma vakaronė. Akordeonu grojo Vytautas Daugirdas, greitai iš jo akordeoną perėmė vienas iš ansamblio vaikinių. Taip prasidėjo miela ir jauki vakaro valandėlė. Pradėję dainuoti, svečiai atspirašė, kad nespėjo persirengti. Bet tai nekludė mielai vakaro draugystei. Svečiai ne kartą kartojė, kad jie jaučiasi kaip Lietuvoje.

Ir New Yorko lietuviai džiaugėsi, turėję progos susitikti su Vilniaus studentais, su gražia jų jaunyste, pagyventi bendrom nuotaikom, kurios yra apėmusios visą kraštą. Visi palinkėjo ansambliui laimingos kelionės. Ji nebus lengva, nes daug reikės keliauti, mylių mylias autobusu, reikės koncertuoti ir koncertuoti. (p. j.)

Iš visur

— Pagalba Lietuvai vajus, vykdomas JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos, tebevykdomas. Aukos siunčiamos adresu: Lithuaniana American Community of USA, Inc., 2713 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Čekius rašyti: Lithuanian-American Community, Inc. vardu. Aukos nurašomos nuo mokesčių. Dar trūksta 100,000 dol. su viršumi.

— Norwood, Mass., Šv. Jurgio lietuvių parapijoje, po didelio pasisekimo, turėto anksčiau suvelykinės muzikos styginių kvarteto atlikimu, programa bus kartojama balandžio 30, sekmadienį, 2 val. popiet. Į repertuarą įtraukta įvairių laikotarpių melodijos, o taip pat ir kun. K. Senkaus giesmės bei kompoz. Naujajio kvartetas "Svajonė". Visus kviečia klebonas kun. Vincas Valkavičius, kuris taip pat dalyvauja ir kvartete.

— Nijolė Bogutaitė-Dėdienė duos pianino recitalą gegužės 5, penktadienį, 6:30 val. vak. West Chester Universiteto Swopė auditorijoje, West Chester, Pa. Šis koncertas yra Muzikos magistro laipsniui užbaigti. Programoje J. S. Bacho, L. van Beethoveno, R. Schumanno, A. Khachaturian kūriniai.

— JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba Chicagoje kviečia Vakarų rajono, kurį sudaro Vidurio Vakarų, Vakarų, Michigano ir Ohio apygardos, Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimą, kuris vyks Chicago Jaunimo Centre balandžio 23 d. 1 val. popiet. Suvažiavimą globoja Vidurio Vakarų apygarda, kuriai vadovauja Birutė Vindasienė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: Joseph Gorbsky, Carnerville, N.Y., Leonardas Jomiskis, Long Beach, N.Y. Užsakė kitiems: Ona Marcinkevičienė, Shrewsbury, Mass., Leopoldui Jakubauskui, Auburn, Mass. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams, Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant visiems 20 dol. metams.

Dr. K. Valiūno knygos "Serving Lithuania" sutikime tortą prapjauna autorius dr. K. Valiūnas ir jo žmona Elena. Nuotr. L. Tamošaičio

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS Į LIETUVĄ

	Chicago	New York
1. Balandžio 27 - Gegužės 15	2,150.00	2,100.00
2. Gegužės 15 - Gegužės 31	2,395.00	2,245.00
3. Birželio 12 - Liepos 01	2,795.00	2,645.00
4. Birželio 14 - Liepos 01 (Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)	2,595.00	2,445.00
5. Birželio 26 - Liepos 12	2,595.00	2,445.00
6. Liepos 11 - Liepos 30	2,795.00	2,645.00
7. Liepos 24 - Rugsėjo 09	2,695.00	2,545.00
8. Liepos 29 - Rugsėjo 16	2,695.00	2,545.00
9. Rugsėjo 01 - Rugsėjo 16	2,595.00	2,445.00
10. Rugsėjo 21 - Rugsėjo 06	2,595.00	2,445.00
11. Rugsėjo 12 - Spalio 01	2,795.00	2,645.00
12. Spalio 03 - Spalio 16	1,895.00	1,850.00

KAINOS BŪS PASKELBTOS VĖLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite 1-312-238-9787.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti banką ar juos atsimiti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj attraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimą, kad jūsų pinigai būtų saugūs procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba: nusiųskit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
48 West Broadway
South Boston
8 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

REPOSET CIRCLE OFFICE
740 Centre Blvd
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Thru. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

Nauji leidiniai, gaunami Darbininko administracijoje

- Dr. J. K. Valiūno — *Serving Lithuania*, anglų kalba, įrišta į kietus viršelius, — 18 dol.
- W. Wolkovich — *Lithuanian Fraternalism*, vyčių veikla per 75 metus, anglų kalba, — 10 dol.
- J. Urbšio — *Atsiminimai*, — 7 dol.
- G. Songino — *Vilniaus krašto legendos*, kietais viršeliais, — 8 dol.
- J. Jankaus — *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*, pasakojimai, — 12 dol.
- K. Pabedinsko — *Nuo Plungės iki Maroko*, atsiminimai, — 10 dol.
- B. Sruogos vertimas *Apsiautalas*, — 8 dol.
- P. Petkevičius — *Paskutinis sudiev*, tėvynės ilgesio eilėraščiai — 5 dol.
- A. Paškaus — *Krikščionis ir šiandiena* — 5 dol.
- A. Paškaus — *Evoliucija ir krikščionybė* — 6 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auku!

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvos Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antroje dalyje — gamtinio techninės instrukcijos. 316 psi. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištalkingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsimiti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. Vytautas Našlėnas. Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

krepšinininkų varžybas Lietuvoje

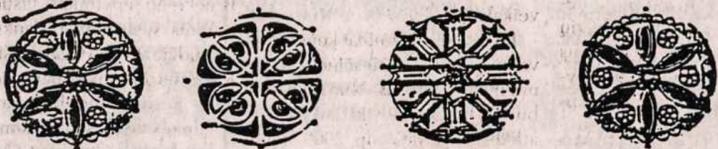
Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktinė. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais

liepos 5, grįžta liepos 23 Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

EXPRESSWAY TOURS PATOGI KELIONĖ 12 NAKTŲ/13 DIENŲ 10 NAKTŲ LIETUVOJE – 1 NAKTIS MASKVOJE

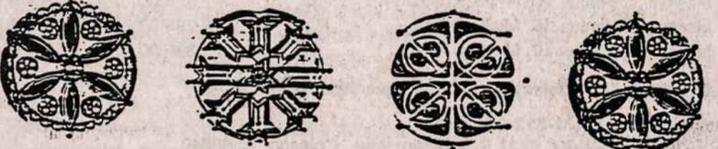
419	04 gegužio	—	16 gegužio	\$2115.00
420	29 birželio	—	11 liepos	\$2215.00
421	13 liepos	—	25 liepos	\$2215.00
422	24 rugpjūčio	—	05 rugsėjo	\$2215.00
423	05 spalio	—	17 spalio	\$1965.00

JETWAY TOURS – APŽIŪRĖJIMO KELIONĖ 15 NAKTŲ/16 DIENŲ

2 NAKTYS MASKVOJE – 10 NAKTŲ LIETUVOJE – 2 NAKTYS LENINGRADE

409	11 gegužio	—	26 gegužio	\$2480.00
410	08 birželio	—	23 birželio	\$2580.00
411	22 birželio	—	07 liepos	\$2580.00
412	10 rugpjūčio	—	25 rugpjūčio	\$2580.00

Šventės Europoje. Paklausk apie kitus galimus sustojimus Pasiruošk keliauti vienas. Klausk apie mūsų tinkamą tarnybą. Jei kalbi tik lietuviškai, skambink antradieniais tarp 5 - 7 v.v. ir kalbėk su Daiva Izbickas. Jei nori visą Pabaltijį aplankyti, prisijunk prie Jokūbo Stuko trupės ir keliauk: į Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Rygą, Talliną, Helsinkį, gegužės 13 - 29, 1989, \$2420.00. Skambink 1-800 451 - 9511 ir gauk "ankstybo paukščio" nuolaidą. Jei nori pakviesti draugus ar gimines aplankyti JAV, kreipkitės į mus!

UNION TOURS, INC. 79 Marison Avenue, New York, N.Y. 10016 / (212) 683-9500

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu Jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukak-tuvių, vestuvių ar betkokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus Jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090

G. T. INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901	Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d. Iš Čikagos: \$2,267.00	Iš New Yorko: 2,157.00
8902	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8903	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d. Iš Čikagos: \$2,296.00	Iš New Yorko: \$2,186.00
8904	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8905	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d. Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8906	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d. Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8907	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d. Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8908	Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d. Iš Čikagos: \$2,648.00	Iš New Yorko: \$2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVINIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAI ARBA ILGESNIAI LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

ATSISVEIKINANT SU A.A. INŽ. JUOZU VAIČJURGIU

1989 vasario 1, staiga širdies priepuolio ištiktas, mirė nepriklausomos Lietuvos kariuomenės jaun. leitenantas inž. Juozas Vaičjurgis.

Velionis buvo gimęs 1916 liepos 31. Bostone gyveno nuo 1951 metų. Buvo žinomas kaip taurus lietuvis patriotas, dirbęs lietuviškose organizacijose ir tam darbui skyręs daug laiko ir širdies.

Casper laidotuvių namuose vasario 3 įvyko atsisveikinimas, kun. Kl. Kasinskui sukalbant maldas ir dalyvaujant organizacijų atstovams ir gausiam būriui artimųjų.

Vasario 4 po gedulingų mišių velionis buvo palydėtas į Forest Hills kapines, kur inž. Viktoras Kubilius XX-tos kadro karininkų laidos vardu taip atsisveikino:

„Vydūnas yra parašęs: „Kaip šalia šviesos yra tamsa, taip ir mirtis yra ties gyvybe“.

Mirtis nėra visko pabaiga, o tik įžengimas į tobulą gyvenimą. a. a. Juozas savo gyvenime ieškojo tiesos. Sąžinė ir tiesa yra budriais žmogaus sielos radarai.

Mielas Juozai, tremties sąlygose nepalūžai. Po sunkių fizinių darbo dienų vakarais siekė aukštojo mokslo universitete ir įsigijai su atžymėjimais akademinį bakalaurą laipsnį iš inžinerijos. Gyvendamas Bostone, jausdavai dvasinį pasitenkinimą galėdamas kitiems pagelbėti. Su nuoširdumu ir dideliu kruopštumu nuolat dirbai Lietuvos labui įvairiose lietuvių organizacijose bei jų valdybose. Tai liudija Tavo karštą pridengusi Lietuvos trispalvę.

Pasku tiniųjų ketverių savo gyvenimo metų bėgyje ypač rūpinaisi XX-tos kadro karininkų 50-ties metų sukaktuviniu minėjimu, numatytu 1989 rugsėjo 16. Tu su nuostabiū atkaklumu ieškojai savo laidos kolegų, išblaškytų po visą pasaulį ir raginai juos ruošti jubiliejiniam suvažiavimui. Sudarei sąrašus tų, kurie jau mirę ar nukankinti Sibire, Lietuvoje. Ir regis, jau matėsi darbo pabaiga, vis sakydavai. Laikykimės, bus įdomu susitikti ir išsikalbėti su buvusiais ginklo broliais, su kankiniais nesimatę 50 metų.

Su giliu susidomėjimu ir viltimi stebėjai Lietuvos priešpados palengvėjimą. Deja, Sutvėrėjo planai mums nežinomi. Pašventę visą savo gyvenimą mylimos tėvynės ir šeimos labui, netikėtai pasitraukė į amžinąjį sapną, palikdamas giliame nuliūdime savo šeimą ir artimuosius.

Mielas ginklo broli, Juozai, Tavo žemiški palaikai glaudžiasi kape prie jaunystėje mirusio

Juozas Vaičjurgis

sūnaus Arvydo karsto, o Tavo siela tegul amžinai ilsisi Dievo malonėje.

Nuoširdi užuojauta našlei Valerijai, dukrai Birutei ir žentui Romui Šležams, giminėms ir artimiesiems”.

—o—
Po religinių ir civilinių apeigų, inž. V. Kubilius kviečiami, susirinkę sugiedojo Lietuvos himną ir giesmę „Marija, Marija“.

Įlsekis ramybėje, a. a. Juozai, toli nuo savo brangios Tėvynės.

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO VEIKLOJE

Lietuvių Atletų Klubu treniruotės Kultūros Žinyje vėl prasidėjo. Pirmadieniais vyksta krepšinio treniruotės jauniems, antradieniais tinklinis visoms amžiaus klasėms, trečiadieniais vyrų krepšinis, o ketvirtadieniais krepšinis jaunučiams.

LAK kviečia visus sportininkus treniruotėse dalyvauti. Ypač kviečiami tėvai atvežti jaunesnius vaikus — nuo 10 metų amžiaus. Antradieniais yra nu-

LB NEW YORKO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Kultūros Židinyje balandžio 15 įvyko Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardoje esančių apylinkių atstovų suvažiavimas. Pradėta punktuoliai 10 val. ryto. Apygardos pirmininkui Vytautui Alksniniui suvažiavimą atidarius, invokaciją sukalbėjo tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.

Bendrą LB New Yorko apygardos valdybos veiklos apžvalgą padarė jos pirmininkas Vytautas Alksninis. Per metus pasireiškė įvairiose srityse ar tai dalyvaujant demonstracijose ar tai

DR. KĘSTUČIO VALIŪNO KNYGOS SUTIKTUVĖS

(atkelta iš 5 psl.)

ordinu. Tai vienintelis įvykis šaulių istorijoje, kad tėvas ir sūnus gautų tą patį ordiną. Linkėjo nepasitraukti iš lietuviškos veiklos, o trūsti ir toliau.

Autoriaus žodis

Dr. K. Valiūnas savo padėkos žodyje pirmiausia prisiminė tos knygos artimiausius bendradarbius. Jie buvo: prof. dr. Tomas Venclova, dr. Br. Nemickas, pulk. J. Vėbra. Buvo įtraukta į darbą ir amerikiečių, kurie dailino stilių ir kalbą. Nuo 1940 metų nėra knygos, kuri aprašytų išsamiau Lietuvos rezistenciją. Tai padarė jis. Išleido angliškai, kad galėtų ir užsieniečiai sužinoti apie lietuvių rezistenciją. Knyga

bus siunčiama į Amerikos universitetų bibliotekas. Greitai pasirodys ir lietuviška jos laida. Padėkojo visiems, kurie prisidėjo prie jos pasirodymo.

Toliau buvo kavutė. Buvo staigmena ir autoriui ir svečiams. Į salę įvežė didelį tortą, ant kurio buvo parašyta „Serving Lithuania.“ Pirmininkas A. Vakselis pakvietė autorių ir jo ponį prapliauti tortą. Publikai plojant, ir buvo prapliautas ir visiems padalytas.

Popietė buvo tikrai reikalinga, nes ji sukėlė dėmesį šiai svarbiai knygai. Visi palinkėjo, kad knyga kuō pačiausiai pasklistų, ir dėkojo autoriui už triušą Lietuvos labui. (p.j.)

PRISIMINTAS KANAUNINKAS MEČISLOVAS SANDANAVIČIUS

Kan. M. Sandanavičius

mātoma mokyti vaikus žaisti šachmatais ir lavintis stalo teniso sporte.

Siaurės Amerikos sporto žaidynės įvyks Toronte gegužės 6-7. LAK dalyvaus su vyrų A, vyrų B; jaunių A ir jaunių C krepšinio, moterų ir mergaičių B tinklinio komandomis ir pavieniais plaukikais, šachmatininkais ir vienu kėgluotoju.

LB NEW YORKO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

ruošiant įvairius renginius Kultūros Židinyje ir kitur.

Valdybos išdininkas Gediminas Rajeckas pranešė apie pajamas ir išlaidas bei apie išdostovį.

Revizijos komisijos vardu pranešimą padarė Vincas Padvarietis.

Apie apylinkių veiklą kalbėjo jų pirmininkai arba atstovai: Bushwick — Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Great Neck — Vytautas Žukas, Manhattan — Vytautas Alksninis, Queens — M. Ulėnienė, Woodhaven — Vladas Sidas, I apylinkės — A. Radvanienė. Maspetho apylinkės pranešimo nebuvo.

Apygardos valdybos pirmininkas V. Alksninis priminė žurnalo Pasaulio Lietuvis reikalą. Skatino apylinkes įsijungti į platinimo vaju.

Tiek apylinkių reikalus svarstant, tiek ir klausimų bei suma-

šmet sueina 25 metai nuo kan. Mečislavo Sandanavičiaus mirties. Kan. Sandanavičius gimė 1900 Vilkiųj. Mokėsi Kauno kunigų seminarijoje ir Lietuvos Universitete teologijos-filosofijos fakultete.

Jis buvo paskirtas Kauno arkivysk. bažnytinio tribunolo sekretoriumi, dėstė Kauno kunigų seminarijoje, bendradarbiavo įvairiose žurnaluose ir laikraščiuose. 1940 m. pakeltas į kanauninkus. Paskirtas Kauno arkivyskupijos sekretorium.

Tremties metu ėjo sielovados pareigas Uelzeno apylinkės lietuviams. Emigravęs į JAV, ėjo parapišes pareigas Kansas City, Sonoma, ir Los Gatos, Calif., kur išgyveno iki mirties 1964 m.

Mišios už kan. Sandanavičiaus sielą buvo aukojamos balandžio 16 d., 11 val. ryto Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne. Brolienė Emilija Sandanavičienė ir vaikai prašo prisiminti kanauninką savo maldose.

LB NEW YORKO APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

numų metu daugiausia dėmesio kreipta į kai kurių apylinkių abejingumą ir neveiklumą. Bus bandoma jungti kai kurias apylinkes ir bandyti jų veiklą sustiprinti. — k.b.

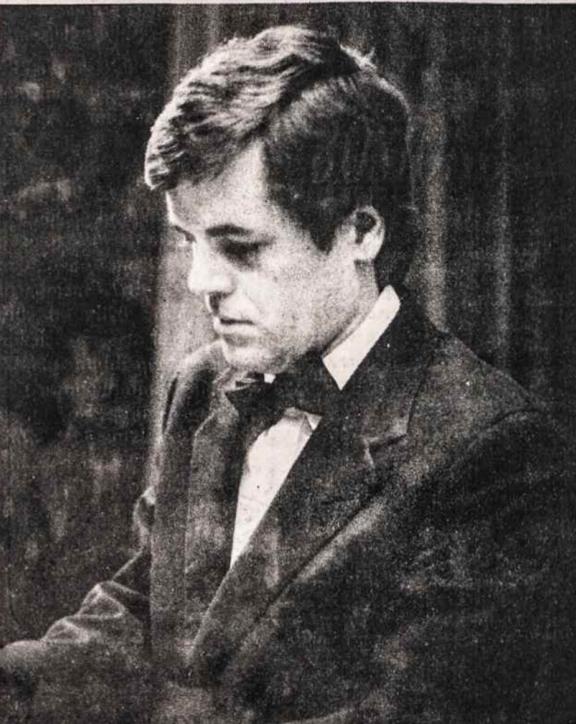

LB New Yorko apygardos atstovų suvažiavime balandžio 15 Kultūros Židinyje kalba apygardos pirm. Vytautas Alksninis. Dešinėje prezidiumo sekretorė Malvina Klivečienė. Nuotr. Tėv. Pranciškaus Giedgaudo, OFM.

LB New Yorko apygardos atstovų suvažiavimo balandžio 15 Kultūros Židinyje dalis dalyvių. Nuotr. Tėv. Pranciškaus Giedgaudo, OFM

PROGA PALAIKYTI KULTŪROS ŽIDINĮ

Tarptautinio garso pianistas William Smiddy koncertuos Kultūros Židiny gegužės 6, noredamas padėti jo išlaikymui. Nuotr. Dariusz J. Zakrzewski

New Yorko apylinkės lietuvių turi gražią progą prisidėti prie Kultūros Židinio išlaikymo. Gegužės 6 d. 7 v.v. didžiojoje salėje rengiamas koncertas, kurio programą atliks žinomas amerikiečiams ir net kitų kraštų muzikos mylėtojams pianistas William Smiddy. Kaip jau rašyta, jis visą programą atliks be atlyginimo. Tai malonus faktas, nes tolygio pianistai labai brangiai apmokami. Jis yra lietuvių bičiulis ir nori, kad Kultūros Židinis ilgai gyvuotų. To paties norime ir mes, lietuviai.

Pianistas William Smiddy pradėjo mokytis muzikos būdamas penkerių metų amžiaus. Jį mokė žymieji Bostono New England Konservatorijos profesoriai Arvidas Mac Kenzie ir Margaret Chaloff. Septynerių metų amžiaus William Smiddy debiutavo su Bostono Pops orkestru, diriguojant Arthur Fiedlerui.

Tada jis atliko sunkų Mozarto veikalą Concerto in A Minor. Po to Smiddy nuolat koncertavo pasaulio didmiesčiuose vienas ir su orkestrais. Nuo savo debiuto 1960 metais iki šiol jis yra atlikęs daugiau kaip 2000 koncertų. Jaunasis pianistas 1965 m.

susidraugavo su virtuozu pianistu Arthuru Rubensteinu, kuris jį tobulino piano muzikos mene. Taip pat jį tobulino ir legendinis pianistas Vladimir Horowitz, kuris tebegyvena New Yorke. Ir su juo William Smiddy palaiko draugystės ryšį. Horowitz vartojamas didelis pianinas bus atvežtas į Kultūros Židinio salę ir juo skambins Smiddy.

Pranciškonai ir Kultūros Židinio administracinė vadovybė nuoširdžiausiai kviečia jus atvykti į koncertą ir savo auka (10 dol.) prisidėti prie šio kultūrinio centro išlaikymo.

T. Leonardas

Metinis susirinkimas

Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas balandžio 23 po 10 val. mišių Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Susirinkime bus pateikta apylinkės veiklos pranešimas, finansinė apyskaita, kontrolės komisijos pranešimas, renkama nauja valdyba ir kontrolės komisija.

Tradicinė parapijos sueiga

Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone tradicinė metinė sueiga —reunion įvyks balandžio 23 Lantana restorane Randolphe. Tai bus vakarienė su šokiais. Įėjimas 25 dol. asmeniui. Stalus po 10 asmenų užsakyti pas bilietų komiteto pirmininkę Eleonorą Kleponienę.

Šiuo renginiu minima parapijos 85-rių metų sukaktis ir parapijos mokyklos 44-rių metų sukaktis. Šiuo metu ruošiami bažnyčios ir klebonijos atnaujinimo planai. Ši sueiga sudarys bent dalį lėšų, reikalingų numatytiems darbams atlikti.

RENGINIAI

Balandžio 23 Šv. Petro parapijos metinis banketas Lantana restorane, Randolphe.

Balandžio 30 Lietuvos krikšto sukakties memorialinės lentos Šv. Kryžiaus katedroje atidengimas ir pašventinimas.

Gegužės 7, sekmadienį, 3 val. popiet Laisvės Varpo kultūrinis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje. Programą atliks „Antro kaimo“ teatras iš Chicagos.

Gegužės 20 Seksteto koncertas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos trečio aukšto salėje.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. A. EMILIJA MEILIŪNAITĖ-LANDSBERGIENĖ

MIRĖ 1984 M. BALANDŽIO 24-TĄ DIENĄ

Šią skausmingą sukaktį minint, Mišios už jos sielą bus aukojamos Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyne; pas lietuvius pranciškonus Brooklyne ir Kennebunkporte; Šv. Kazimiero bažnyčioje, Sioux City; Matulaičių Namų koplyčioje, Putname, kur jį praleido patulinčias savo dienas.

Kviečiame artimuosius ir pažįstamus prisiminti a.a. Emiliją ir už ją pasimelsti.

Vyras Jeronimas Landsbergis
Stanūs Algirdas ir marti Joan Landsbergiai,
Algimantas ir marti Teresė Landsbergiai
Duktė Gražina ir žentas Mamertas Erciai
Anūakai Ligija, Paulius, Jonas-Albertas,
Andrius ir Liudas
Seserys Veronika Urbonienė,
Jadvyga Matulaitienė

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr.(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.).....(718) 827-9645
Salės adm.(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, balandžio 17, vakare grįžo iš okupuotos Lietuvos, kur jis dalyvavo Kauno arkivyskupo kardinolo V. Sladkevičiaus ingrese. Taip pat aplankė ir kitas vietas. Reikia tikėtis, kad grįžęs vyskupas pasidalins kelionės įspūdžiais ir su spaudos žmonėmis.

JAV LB Lietuvių Bendruomenės rytinio pakraščio darbuotojų suvažiavimas vyks New Yorko lietuvių Kultūros Židinio mažojoje salėje balandžio 29, šeštadienį, 9 v. ryto. Suvažiavimą globoja New Yorko apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Vytautas Alksninis. Rytinį rajoną sudaro Bostono, Connecticut, Floridos, New Jersey, New Yorko ir Pietryčių apygardos.

Petras Jurgėla dabar atsidėjęs dirba ir rengia spaudai antrą laidą knygos apie Darių ir Girėną *Sparnuoti lietuviai*. Knygą išleis Lietuvoje, kur dabar šiuo drausitųjų lakūnų žygis yra labai vertinamas. Apie juos pastatė filmą, rašo dramos veikala.

Tautos Fondo metinis suvažiavimas bus gegužės 6, šeštadienį, 10 v. Kultūros Židinyje.

Solistas Kazio Jakučio koncertas bus gegužės 13, šeštadienį, 8:30 v.v. Carnegie Hall Weill Recital Hall. Solistas atliks įvairių kompozitorių kūrinius, jų tarpe ir lietuvių: Miko Petrausko, Antano Vanagaičio, Stasio Šimkaus, Kazimiero V. Banaičio.

Spaudos konferencija su latvių liaudies fronto atstovais rengiama balandžio 21, penktadienį, 10 v.r. New York Hilton viešbutyje, 53 St., prie 6 Ave., Green Room, 4 aukštas. Kas gali, prašom atsilankyti.

LB apygardos valdyba posėdžiavo balandžio 12 Kultūros Židinyje ir aptarė einamuosius reikalus, kalbėta apie apygardos suvažiavimą, apie rytinio pakraščio Liet. Bendruomenės darbuotojų suvažiavimą, birželio įvykių minėjimą, lietuviškųjų jachtų sutikimą ir priėmimą.

Apreiškimo parapijos 75 metų jubiliejus bus paminėtas gegužės 21 d. Bus padėkos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje, po jų iškilmingas sukaktuvinis banketas Kultūros Židinyje. Ta proga leidžiamas leidinys, kur bus aprašyta parapijos istorija ir sudėti sveikinimai. Leidinį redaguoja Alfonsas Samušis.

Kun. Jonas Pakalniškis šiemet mini savo kunigystės 50 metų sukaktį. Sukaktis bus paminėta drauge su Apreiškimo parapijos 75 metų sukaktimi. Jis yra tos parapijos klebonas.

ATVYKSTA BURIUOTOJAI IŠ LIETUVOS

LB New Yorko apygardos valdybos iniciatyva balandžio 13 buvo sušauktas pasitarimas, kaip sutikti iš Lietuvos su lietuviška vėliava atvykstančias tris jachtas. Pasitarime dalyvavo apie 10 žmonių. Jachtos New Yorką turėtų pasiekti birželio 10. Jos įplauks į New Yorko uostą, surasta vieta, kuri bus visiems patogė, kad galėtų priėti ir amerikiečių spaudos bei televizijos žmonės. Jachtos paskui iš ten išplauks ir sustos Seacliff jachtų klube. Šis amerikiečių jachtų klubas pažadėjo maloniai priimti svečius ir leisti net palikti jachtas, kol jos vėl pasikels kelionėi į Klaipėdą.

Koordinatoriumi išrinktas Pranas Gvildys. Reikės jachtas pasitikti, surengti priėmimą, su-

Balfo madų paroda — Pavasario žiedai bus balandžio 30 Kultūros Židinyje. Andrius Kovalevičius ir Aldona Klivėkienė-McCarthy jau yra susitarę su gražiausiais drabužius kuriančiom kompanijom. Gausiai bus pačių moderniausių vestuvinių ir balinių suknelių. Pamatysim šių dienų vaikučių aprangos. Lietuvaitės kviečiamos dalyvauti su savo kūryba. Gražina Tiškutė - Tucci dalyvaus su savo vaikučiais. Įvairiausio amžiaus modeliai registruojasi pas Reginą Ridikienę vakarais, telef. 849 - 0670.

Lietuvos vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., organizuoja septynių dienų kelionę laivu Karibų jūroje. Išvykstama gruodžio 3 iš San Juan, P.R. Nemokama kelionė lėktuvu į San Juan ir atgal. Lankomos šios salos: St. Thomas, St. Maarten, Barbados ir Martinique. Bus keliaujama laivu Festival, kurį administruoja Carnival Cruise Lines bendrovė. Užsisakant anksčiau duoda 20% nuolaida. Dėl informacijų kreiptis į Eleną Matulionytę, 61-36 56th Ave., Maspeth, N.Y. 11378. Tel. 718 326 - 3398.

Jonas V. Strimaitis, advokatas, mielai patarnaus visiems lietuviams teisiniuose reikaluose. Jo adresas: 134 West Street, Simsbury, CT 06070. Telef. 203 651 - 0261.

rašti įgulos žmonėms nakvynės, surinkti aukų ir t.t. Tuos darbus ir koordinuos Pr. Gvildys. Ryšiam palaikyti išrinktas Saulius Janušas, kuris yra radijo mėgėjas, turi trumpų bangų radijo stotį ir susisieki su Lietuva. Jiš visą laiką su plaukiančiom jachtom palaikys ryšį.

Susirinkime dalyvavo ir Alfonsas Urbelis, jūrų kapitonas, kuris su užsidegimu remia šią lietuvių kelionę per Atlantą. Dalyvavo ir Albinas Elskus, kuris prieš kelio mėnesius su vienu draugu amerikiečių jachta perplaukė Atlantą.

Svečiai atplaukia trim jachtom, kurių vardai yra: Lietuva, Audra ir Dailė. Trečios jachtos įgulą sudaro dailininkai. Jie atsiveža ir savo paveikslų ir čia surengs parodą.

Vaistai ir medicinos priemonės į Lietuvą. Siunčiame ir video, stereo, magnetofonus, siuvas, mašinas ir panašiai. Prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai. Siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Darbo valandos: 12 - 6 v.v. kasdien, šeštad. 10 - 4 v. popiet, arba susitarus, pirmad. uždaryta. Tel. 312 - 436 - 7772, namų 312 430 - 4145.

Ieškomas išnuomoti sausas rūšys arba koks sandėlys kur būtų galima susidėti įvairius daiktus, audinius, keramikos rinkinius. Kas galėtų tai išnuomoti, prašom pranešti Darbininko redakcijai.

Richmond Hill išnuomojamas butas su baldais vienam asmeniui tol kol namas bus parduotas. Skambinti iki 3:30 v. 718 240 - 5361.

Parduodu gražų modernų kondominiumą, 5 kambarių su dviem voniom, vienas blokas nuo vandenyno, St. Petersburg Beach, Fla. Tel. 813 360 - 3261.

EARN MONEY Reading books! \$30,000/yr income potential. Details, (1) 805 - 687 - 6000, Ext. Y-4505.

GOVERNMENT SEIZED Vehicles from \$100. Ford's, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus. Buyers Guide (1) 805 - 687 - 6000 ext. S - 4505.

Binghamton, N.Y., lietuvių Vasario 16-osios proga susirinko prie miesto rotušės. Iškilmingai vadovavo miesto burmistrė Juanita M. Crabb ir Lietuvos vyčių vietinės kuopos pirmininkas Jonas R. Mankus. Visiems giedant Lietuvos himną, Government Plaza vakarinėje dalyje buvo iškelta Lietuvos vėliava. Mankus savo kalboje pastesbėjo, kad šiemet pirmą kartą nuo okupacijos pradžios ir Lietuvoje buvo leista parodė tų patį vakarą 10 val. per 55 kanalą.

Lietuvos vyčių 152 kuopos, Riverhead, N.Y., iniciatyva vasario 16 Suffolk County, N.Y., buvo paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Apskrities legislatorius Gregory Blass savo kalboje iškilmingai Lietuvos reikalus ir Lietuvos vyčių kuopos prezidentui Michael Žukui įteikė proklamaciją. Televizija įvyki parodė tų patį vakarą 10 val. per 55 kanalą.

PADĖKA

Lietuvių Veteranų Sąjungos RAMOVĖ New Yorko skyriaus valdyba, surengusi dr. K. Valiūno parašytos knygos *Serving Lithuania* sutiktuves balandžio 9 d. Kultūros Židinyje Brooklyne, N.Y., nuoširdžiai dėkoja už talką: dr. Algirdui Budreckiui už knygos aptarimą, Živilei Jurieniei ir jos talkininkams-talkininkėms: V. Venckienei, B. Šneideriui (Tamoliūniui), D. Šneiderienei už vaišių išskirtiną paruošimą, Marytei Šalinskienei už dovaną ir mielam kaip ir visados, Pauliui Jurkui už salės paruošimą.

Visi darbai ir pareigos atlikti be atlyginimo. Nuoširdžiai aciu Jums visiems!

Aleksandras Vakselis, skyriaus pirmininkas

Vilniaus universiteto studentų ansamblis "Ratilio" šį savaitgalį koncertuoja Chicagoje. Iš ten keliauja į St. Petersburgą ir grįžta į New Yorką. Čia jiems bus surengtos išleistuvės.

PATIKSLINAME

Praeitame Darbininko numeryje, kur buvo rašoma apie metinę šventę Apreiškimo parapijos bažnyčioje, buvo praleista sakinio dalis. Buvo parašyta, kad mišiose dalyvavo Liet. gen. konsulas A. Simutis ir ponis, ir jie šias mišias buvo užprašę. Turi būti: "Mišiose dalyvavo Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir ponis, ir jie šias mišias buvo užprašę". Už klaidą atsiprašome.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 22, šį šeštadienį, 12 val. dienos New Yorko laiku per radiją bus transliuojama R. Wagnerio opera *Götterdämmerung*. Pagrindiniai solistai: Hildegard Behrens, Kathryn Harries, Christa Ludwig. Diriguoja James Levine. Balandžio 29, ateinančią šeštadienį, 12:30 val. popiet bus transliuojama C. Donizetti opera *L'Elisir D'Amore* su Luciano Pavarotti.

Kultūros Židinių dabar aplanko gana daug žmonių iš Lietuvos. Anksčiau bijodavo užėti, kad paskui nebūtų tardomi ir įtariamieji kokių slapty ryšių palaikymu. Atvykę apžiūri K. Židinių, vienuolyną, dailės galeriją, užėina ir į redakciją. Tėv. Petras Baniūnas stengiasi juos apdovanoti lietuviškomis knygomis.

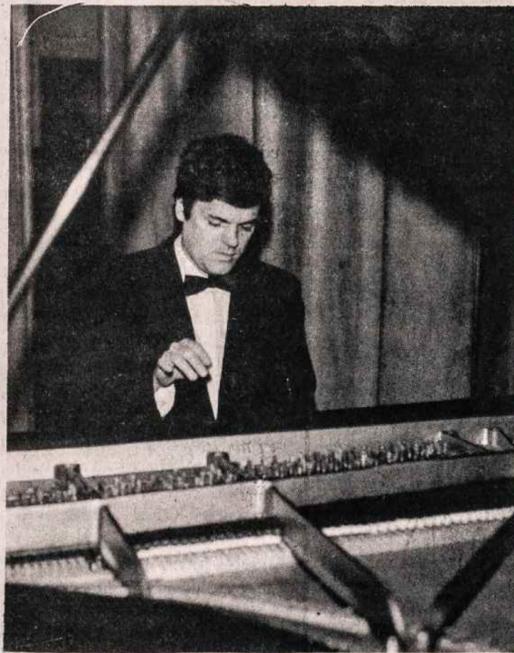

BALFO 9-toji MADŲ PARODA PAVASARIO ŽIEDAI

bus balandžio 30 d. 3 val. po pietų Kultūros Židinyje. Įeinant aukojama 10 dol.

Stalai užsakomi: pas Vinca Padvarietį, telef., 847 - 5619 arba pas Reginą Ridikienę, telef. 849 - 0670

BALFO 100-jo skyriaus valdyba

KULTŪROS ŽIDINIUI IŠLAIKYTI

KONCERTAS

BUS GEGUŽĖS 6, ŠEŠTADIENI, 7 VAL. VAK. KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE

PROGRAMĄ ATLIKS PIANISTAS
WILLIAM SMIDDY

ĮĖJIMO AUKA 10 DOL., JAUNIMUI 6 DOL.

DALYVAUKITE! PAREMKITE KULTŪROS ŽIDINĮ!

VISUS NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA
LIETUVIAI PRANCIŠKONAI BROOKLYNE
IR KULTŪROS ŽIDINIO VADOVYBĖ

PRIE JŪROS ŽEMAIČIAI, PRIE JŪROS AUKŠTAIČIAI, PRIE JŪROS VISA LIETUVA!

LIETUVOS BURIUOTOJAI REIKALINGI PARAMOS!

Lietuvos buriuotojai pirmą kartą ryžtasi perplaukti platųjį Atlantą. Trys burinės jachtos "Lietuva", "Audra" ir "Dailė" 1989 m. gegužės 1 d. išplaukia iš Klaipėdos į New Yorką.

Atplaukusiems buriuotojams reikės finansinės pagalbos ir laikinos priglautos pas New Yorko lietuvius.

Su pasiūlymais prašome rašyti šiuo adresu: A. Urbelis, 116-03 Babbage St., Richmond Hill, N.Y. 11418